Jaargang 110. Dingsdag, 27 Mei 1851. No. 42.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 2den Junij 1851, des middags te 12 uur, in een der Appartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal, door den STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, onder nadere approbatie, worden aanbesteed:

Het LEVEREN *en* OPHANGEN *van* **GLAS- en OVER- of MEUBELGORDIJNEN,** *benevens het* LEVEREN *en* LEGGEN *van* **VLOERKLEEDEN** *in de* VERGADERZAAL *en de nieuw aangebouwde* COMMISSIEKAMERS *van het* PROVINCIEHUIS *te Groningen.*

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen in het Provinciehuis te *Groningen*; — zullende voorts bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 1ste Distrikt te *Groningen* nadere informatiën te bekomen zijn.

GRONINGEN, 22 Mei 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd:
VAN LIMBURG STIRUM.

AANBESTEDING.

Door den STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS in de *Provincie Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, zal, in een der appartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, onder nadere approbatie, in het openbaar worden aanbesteed:

Op VRIJDAG den 30sten Mei 1851, des middags te 12 uur:

1. *Het doen van eenige Herstellingen aan- en het Onderhouden van het Gouvernements-gebouw met de Woning van den Concierge te* Groningen, *onder bijlevering van de noodige Materialen; ingegaan den 1sten Mei* 1851 *tot en met ultimo April* 1852.
2. *Het doen van eenige Herstellingen aan de Rijswerken langs het Reitdiep en eenige verdere werken.*

Op MAANDAG den 2den Junij 1851, des namiddags te 12 uur: *Het maken van eene Ophaalbrug met Steenen Landhoofden, Houten Hameigebind en IJzeren balans, in de plaats van de bestaande Ophaalbrug over de rivier de Pekela te* Winschoter Hoogebrug, *met de leverancie van alle daartoe benoodigde Materialen en Arbeidsloonen.*

Deze aanbestedingen zullen geschieden *bij enkele Inschrijving.*

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij den Kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den Kastelein VISSER, in de Zon; bij den Kastelein HOLSHEIMER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den Kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij den Kastelein VAN WARTUM, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den Kastelein KNOL; te *Warfhuizen* bij de wedw. ELINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Onderdendam* in het Gemeentehuis en in het Zijlvesterhuis; te *Bedum* bij de weduwe J. J. WEG; te *Appingedam* bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de wedw. WEITS; te *ten Boer* in het Gemeentehuis; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den Kastelein MONKHOST; te *Winschoten* bij den Kastelein WESSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij den Kastelein SMIT; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij den Kastelein DE BOER, en te *Zuidhorn* bij de wedw. OSSENTJUK.

De aanwijzing in *loco* zal plaats hebben: van de beide 1ste perceelen den 24sten Mei 1851 en van het laatste perceel den 27sten Mei 1851; zullende voorts bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat J. A. VAN ESSEN en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, beide te Groningen, nadere informatiën te bekomen zijn.

GRONINGEN, 17 Mei 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd
VAN LIMBURG STIRUM.

AANBESTEDING,
BIJ
Inschrijving.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, **bij enkele inschrijving** met geslotene briefjes, aan te besteden, **voor den tijd van 3 jaren,** in *twee* perceelen:

1. De levering van **GESMEED IJZER** aan de STADS WERKEN, en
2. Het in huur **leveren, zetten** en **schoonhouden** van **KAGCHELS** in de Kazernen, Gebouwen, Wachthuizen, enz.

De Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen, van heden, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen, en nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig art. 9 van 't Bestek, moeten vóór of uiterlijk op aanstaanden VRIJDAG den 30sten Mei 1851, aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op aanstaanden ZATURDAG den 31sten Mei 1851, des middags te twaalf uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 26 Mei 1851.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

De **ARRONDISSEMENTS REGTBANK** te ***GRONINGEN*** heeft bepaald, dat de ***KAMER VAN VAKANTIE*** dier REGTBANK voor het loopende jaar de GEWONE TEREGTZITTINGEN zal houden op de navolgende dagen:

Die ter behandeling van **Burgerlijke** en **Handelszaken:** op den 4den, 8sten, 18den en 22sten JULIJ, 1sten, 5den, 15den, 19den en den 29sten AUGUSTUS;

En van **Strafzaken:** op den 5den, 7den, 19den en 21sten JULIJ, 2den, 4den, 16den, 18den en 30sten AUGUSTUS, — telkens des voormiddags te half tien.

GRONINGEN, 26 Mei 1851.

De Griffier der Regtbank voornoemd:
M. A. DE SAVORNIN LOHMAN.

NIEUWSTIJDINGEN.

PORTUGAL.

LISSABON, 14 Mei.

De gevallen minister graaf *Thomar*, die zich thans, gelijk men weet, reeds in Engeland bevindt, heeft, alvorens Portugal te verlaten, een breedvoerig antwoord opgesteld en openbaar gemaakt op de beschuldigingen van den hertog *van Saldanha*. Hij zegt daarin o. a.:

„Met de radicale partij, die gij als generaal bestreden, als minister gestraft hadt, zamenspannende, berhaaldet gij in het Parlement tegen mij de lage lastertaal van eenige dagbladen. Toen ik u uitdaagde om bewijs te leveren, antwoorddet gij, dat gij mij niet beschuldigdet, en dus geene bewijzen behoefdet te leveren; dat gij buitendien ook geene bewijzen hadt en alleen de gezegden van dagbladen hadt herhaald. Toen las ik, in het volle Parlement, in bijzijn der vreemde gezanten en van eene menigte andere vreemdelingen, artikels uit diezelfde dagbladen voor, waarin gij een dief, een knevelaar, een koopman in gunsten en posten genoemd werdt; ik las artikels voor, waarin verklaard werd, dat nimmer oneerlijker bewind in Portugal had bestaan, dan dat van den hertog *van Saldanha*. En wat antwoorddet gij? welke dagbladen hebt gij voor den regter aangeklaagd? Gij hebt geheel gezwegen. En diezelfde bladen ondersteunen u thans!"

— De Koningin heeft de tusschenkomst der kabinetten van de viervoudige alliantie ingeroepen. Het Britsche kabinet weigert niet alleen zoodanige interventie, maar verzet er zich tegen dat Spanje of Frankrijk troepen in Portugal zenden. De Engelsche staatkunde speelt hier dus weder eene rol, harer waardig!

De Koningin *Donna Maria* heeft van onwaarde verklaard het decreet van den 16den Mei van het vorige jaar, waarbij de generaal *Saldanha* ontzet was uit zijne functiën van lid van het opperste geregtshof voor militaire zaken. Bij een ander decreet had de Koningin bekrachtigd de militaire en civiele benoemingen, welke door den maarschalk *Saldanha* in haren naam waren gedaan. *Saldanha* bleef steeds als meester te Oporto handelen, decreten uitvaardigende nopens alle zaken, zonder iemand te raadplegen.

De Koning zou het land verlaten, om niet bij den intogt van *Saldanha* binnen Lissabon tegenwoordig te zijn.

SPANJE.

Bijzondere brieven uit Madrid melden, dat het concordaat, dezer dagen tusschen Spanje en den Pauselijken stoel gesloten, over het algemeen een ongunstigen indruk had gemaakt, en dat het ongetwijfeld bij de Cortès krachtig zou worden bestreden.

— In Spanje blijken de verkiezingen van de Cortès niet overal naar den zin van het ministerie uit te vallen. Te Barcelona is het voordeel aan de zijde gebleven der democraten. Zelfs loopen er reeds geruchten omtrent wijzigingen in het kabinet, die men evenwel van eene goed onderrigte zijde verzekert, dat althans niet voor de opening van de zittingen der Cortès zullen plaats hebben.

ITALIE.

De staat van zaken te Rome begint er ongunstig uit te zien. Men heeft reeds herhaaldelijk melding gemaakt van botsingen tusschen de Fransche en Pauselijke soldaten. Dit heeft den generaal *Gemeau* strenge maatregelen doen nemen. Hij heeft het dragen van wapenen verboden en volgens *l'Univers* ook verlangd, dat de Franschen uitsluitend met de policie der stad belast werden. Eindelijk meldt een brief uit Turijn van den 19den, dat de Fransche bevelhebber aangedrongen had op het geheel en al ontruimen van Rome door de Pauselijke troepen.

Mazzini heeft, zegt men, aan de Romeinsche bevolking het rooken van sigaren verboden, en de vrees te Rome is zoo groot, dat het volk hem terstond gehoorzaamd heeft.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 21 Mei.

Al meer en meer wordt geloofd dat de Koning van Pruissen ook naar Olmutz gaan zal, en noemt men de heeren *von Meyendorff*, graaf *Arnim*, *von Prokesch*, *von Rochow*, *Schwarzenberg*, *von Manteuffel* en den veldmaarschalk *Radetzky* als de staatslieden welke hunne souvereinen derwaarts zullen volgen.

FRANKFORT, 22 Mei.

De gemagtigden der Duitsche vorsten, welke Dresden verlaten hebben, beginnen nu alhier aan te komen. De nieuwe kon. Hannoversche afgezant, de heer *von Scheele*, heeft heden zijne opwachting gemaakt bij den president der Bondsvereeniging, graaf *van Thun*. De terugkeer van den kon. Pruissischen Bondsgezant *v. Rochow*, die eerst den 26sten alhier wordt verwacht, zal het tijdstip zijn, waarop de Bondsvergadering hare werkzaamheden zal hervatten.

Men acht het hier zeer waarschijnlijk, dat de Bondsdag uit haar midden vijf leden zou benoemen om zich met het bestuur der Bondsaangelegenheden te belasten, ter vervanging der centrale Bondscommissie, bestaande uit vier leden, waarvan twee voor Oostenrijk en twee voor Pruissen.

De *Corr. Bureau* maakt zijne lezers opmerkzaam op het tegenwigt, 'twelk de Frankforter Bondsvergadering door de zamenkomst van den Koning van Pruissen met den Keizer van Rusland te Warschau en waarschijnlijk ook met den Keizer van Oostenrijk te Ollmütz ondervinden zal. De gezanten te Frankfort zullen zich met geene hoofdpunten mogen inlaten, vóór dat de zamenkomst van genoemde monarchen en de daarmede gepaard gaande besluiten een waarborg voor eenheid van gevoelen te Frankfort hebben opgeleverd.

BERLIJN, 23 Mei.

Dat hetgeen waarover thans in Warschau beraadslaagd wordt, gewigtige gevolgen kan hebben voor de toekomst, lijdt geen twijfel. De Keizer van Rusland treedt op als bemiddelaar tusschen Oostenrijk en Pruissen, en men stelt zich niet voor, dat Oostenrijk er in 't einde toe genoopt zal worden, om in vele opzigten iets aan Pruissen toe te geven.

— Den 18den is H. M. de Koningin der Nederlanden met een' extra-trein van Stuttgart te Ulm aangekomen. Vervolgens heeft H. M. de reis naar Friedrichshafen voortgezet, en zal, na eenige dagen aldaar vertoefd te hebben, geruimen tijd in de omstreken van Zurich doorbrengen.

SLEESWIJK-HOLSTEIN.

Men spreekt van eene ernstige nota, door de Oostenrijksche en Pruissische kabinetten aan het Deensche gerigt, waarin over de reorganisatie der hertogdommen gehandeld en verlangd wordt dat zij zich tot de volgende punten bepale: rondborstige verklaring der Deensche regering over hare betrekking met Duitschland, en in welke stelling zij tegenover den Bondsdag blijven wil; de handhaving der Duitsche nationaliteit, door behoud van het officiëel gebruik der Hoogduitsche taal in de Duitsche distrikten van Sleeswijk; een tolverdrag der Deensche monarchij met Duitschland; de onverwijlde regeling der erfopvolging; de onverwijlde regeling der grensscheiding, en eindelijk het geven van opene instructiën aan den heer *von Tillisch*. — Volgens berigten uit Sleeswijk, ziet het er daar weder zeer krijgszuchtig uit.

Ook wordt thans verzekerd, dat Denemarken niet ongenegen is, om de troonopvolging van prins *Christiaan van Glücksburg* te begunstigen. Rusland daarentegen ijvert voor den hertog *van Oldenburg*, waardoor waarschijnlijk de Deensche kroon zoude kunnen te beurt vallen aan den in Russische krijgsdienst zich bevindenden prins *Peter van Oldenburg*; doch Frankrijk en Engeland verklaren zich daartegen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 22 Mei.

Maandag l.l. heeft H. M. een allerschitterendst staatsie-bal op het paleis van Buckingham gegeven, waarop ruim 2000 personen waren genoodigd. Onder de aanwezige vorstelijke bezoekers werd ook Prins *Hendrik der Nederlanden* opgemerkt.

Gisteren namiddag te drie uur ontving de Koningin in plegtig afscheidsgehoor, op het paleis Buckingham, den graaf *Schimmelpenninck*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van het koningrijk der Nederlanden, dezer dagen op zijn verzoek eervol ontslagen.

— In het Huis der Gemeenten stelde sir *Molesworth* gisteren voor, de Koningin bij adres te verzoeken om de overbrenging van veroordeelde misdadigers naar Van-Diemensland, in Australië, te staken; hij legde petitiën over van een groot aantal inwoners van dat eiland, waarin de nadeelige invloed der misdadigers op de overige bevolking met de donkerste kleuren werd geschetst.

De minister van koloniën antwoordde, dat de bezwaren der inwoners van Van-Diemensland overdreven, maar overigens evenzeer op elke Britsche overzeesche bezitting toepasselijk waren, en dat dus de aanneming van het voorstel gelijk zou staan met een besluit om het deportatiestelsel op te geven.

Voorts werd besloten, de zitting tot Donderdag te verdagen uit hoofde van de heden te houden wedrennen van Epsom bij Derby.

In de zitting van het Huis der Lords van heden is de wetsvoordragt op de inkomsten-belasting definitivelijk aangenomen. In het Huis der Gemeenten viel niets belangrijks voor.

— De kapitein der koninkl. garde, *Paulet Henry Somerset*, is gisteren uit de gevangenis ontslagen. Een groot aantal nieuwsgierigen waren buiten het gebouw zijn te voorschijn komen wachtende, doch men had den kapitein, uit beleefdheid, reeds een uur te voren in vrijheid gesteld.

— De gevreesde overstelping van bezoekers binnen het gebouw der tentoonstelling, tegen den tijd van de laagste vermindering der entreégelden, zal door een zeer eenvoudig middel worden voorgekomen; men zal namelijk de bezoekers den loop der zon doen volgen, door aan de eene zijde van het gebouw de bezoekers van het oosten naar het westen, en aan de andere van het westen naar het oosten te doen gaan.

Aan alle beambten der arsenalen voor de marine zullen 5 à 6 dagen verlof gegeven worden, om de tentoonstelling te bezigtigen.

Den 23sten Mei zullen in het gebouw van Hyde-Park de verklarende lessen aanvangen over de verschillende voorwerpen, welke aldaar ten toon gesteld zijn en de wijze van fabricering. Professor *Cowper* heeft de afdeeling werktuigkunde op zich genomen; professor *Anstead* de mineralen en grondstoffen; de heer *O' Brien* de wetenschappelijke werktuigen in het algemeen. De commissarissen der verschillende vreemde volkeren houden zich ook bezig met de noodige maatregelen om aan hunne landgenooten dezelfde middelen van onderwijs te verschaffen.

Terwijl het publiek overigens zeer met de gemaakte schikkingen tevreden is, klagen velen over den hoogen prijs der ververschingen, die niet weinigen uit de minder gegoede klassen noodzaakt het gebouw hongerig te verlaten, of bijna meer voor een kop thee of koffij, met eenig brood en vleesch, te betalen dan de toegang hun kost.

Daar aanstaanden Maandag, wanneer de prijs tot 1 sh. wordt verminderd, de toevloed ontzettend zal wezen, haasten velen zich om nu nog meer op hun gemak, ofschoon tot duurder prijs, de ten toon gestelde voorwerpen te bezigtigen. De ontvangst heeft gisteren, behalve de abonnementsgelden, 3350 £ opgebragt terwijl de totale ontvangsten sedert de opening reeds £ 95,574.10 bedroegen.

— Een alhier ontvangen dagblad uit Australië, van het begin der maand Februarij, zegt dat een kolonist aldaar eene nieuwe beweegkracht heeft uitgevonden, tot voortstuwing van schepen enz. zoo volmaakt geschikt en tevens zoo gemakkelijk en zuinig in toepassing, dat zij, naar veler oordeel, stoom en zeilen weldra vervangen zal, en tevens zoo eenvoudig dat het te verwonderen is, dat niemand vroeger op het denkbeeld is gekomen. Waarin deze kracht en hare wijze van toepassing bestaan, vinden wij echter niet vermeld.

— Er zijn in Engeland berigten uit New-York van den 10den dezer ontvangen, welke door de stoomboot *Pacific* in den opmerkelijk korten tijd van 9 dagen en 19 uren overgebragt zijn.

Men had te New-York van Washington berigt ontvangen, dat door de krachtige en snelle maatregelen der regering de voorgenomen krijgstogt tegen Cuba was verijdeld, en dat de daarvoor aangeworven manschappen tot hunne gewone bezigheden waren teruggekeerd.

De slavernij-kwestie had weder aanleiding gegeven tot eene demonstratie tegen het voortdurend bestaan der Unie.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Mei.

Gisteren werd in de Wetgevende Vergadering, bij monde van den heer *Esquiros*, zeer geklaagd over de slechte behandeling, ja mishandeling, waaraan de gevangenen van Belle Isle ten doel stonden. De directeur der gevangenis zou een dwingeland zijn zelfs en zeggen: de gevangenis, dat ben ik!

De minister *Leon Faucher* antwoordde op die beschuldigingen en las een rapport voor, waaruit bleek, dat onder anderen op den 14den Februarij de gedetineerden in opstand geraakten, omdat hun des middags werd voorgezet heerlijk ossenvleesch à la mode, met wortels. De gevangenen — en vooral *Barbès* — weigerden aan te zitten. „De maaltijd is goed — zeiden zij — maar wij aten deze week reeds ossenvleesch à la mode en daarom bedanken wij nu," en deze verklaring eindigden zij met de kreeten: „Weg met den directeur! weg met den inspecteur! Weldra zijn wij meester en dan hangen wij hen op!"

De vergadering ging aangaande de klagt des heeren *Esquiros* met 428 tegen 218 stemmen over tot de orde van den dag.

Van den 22sten. Heden was de zitting der Wetgevende Vergadering zeer onstuimig, ter gelegenheid van de discussie over het al dan niet in beraadslaging nemen der voorstellen van de heeren *Moulin* en *Morin*, betreffende de herziening der constitutie. *Emile de Girardin* heeft zich in hevige bewoordingen tegen de partij der orde uitgelaten. Het betaamde niet, zeide hij, om van oproerigen iets kwaads te zeggen in eene Vergadering die het uitvloeisel is van drie zegevierende opstanden. Spr. werd tot de orde teruggeroepen, en ofschoon de linkerzijde hem toejuichte, heeft hij toch niet die voldoening gevonden, die zijne dwaze eerzucht kon bevredigen.

Beide voorstellen zullen in behandeling komen.

— Wat de beide groote vraagstukken, de herziening en de wet van den 31sten Mei, betreft, blijft dezelfde onzekerheid, verwarring en wantrouwen heerschen. Het Elysée wantrouwt de meerderheid en de meerderheid het Elysée; de warme legitimisten wantrouwen de bedaarde legitimisten en vreezen tot de verlenging der Presidentsmagt te zullen gevoerd worden; de echte Orleanisten wantrouwen de voorstanders der ineensmelting van de beide takken der Bourbons; de bergpartij wantrouwt de gematigde linkerzijde en deze wederom de bergpartij; zelfs onder de leden der derde partij heerscht verdeeldheid, uit wantrouwen voortgesproten, en eindelijk meldt men, dat de heeren *Dufaure* en *Cavaignac* het oneens zijn geworden.

— Men spreekt veel van een plan van den heer *Leo de Laborde*, om den 28sten dezer in de Wetgevende Vergadering het zeer kategorisch voorstel te doen, om de wettige monarchij te herstellen, omringd van volksvertegenwoordigende instellingen, en om daartoe eene Constituante te benoemen volgens het algemeen en onbeperkt kiesregt.

Van den 23sten. In het begin van de zitting der Wetgevende Vergadering van heden, deponeerde de heer *Bouhier* een protest tegen het indienen van petitiën, houdende aanzoek tot prorogatie van de volmagten des Presidents der Republiek, als zijnde dit, volgens zijne meening, inconstitutioneel. Vervolgens ontstond eene hevige discussie over het rapport nopens de verkiezingen in het departement des Landes (waarbij, zoo als men weet, de generaal *Durrieu* gekozen is). Niettegenstaande de redevoeringen van verscheidene leden van de linkerzijde, onder anderen van den heer *Emile de Girardin*, werd de eenvoudige orde van den dag aangenomen en de verkiezing voor wettig verklaard.

De meerderheid der commissarissen, welke door de bureaux benoemd zijn tot onderzoek van de voorstellen der heeren *Moulin* en *Morin* is gunstig voor deze voorstellen gestemd. In het zevende bureau heeft de generaal *Cavaignac* de souvereiniteit des volks, zoo als hij en zijne vrienden die begrepen, verdedigd.

BELGIË.

BRUSSEL, 23 Mei.

De meerderheid van de Kamer der Gedeputeerden heeft zich verbonden om vereenigd te blijven en niet te gedoogen, dat het Bewind in klerikale handen overga, of door een gemengd ministerie worde vervangen, maar alsnog den loop der zaken af te wachten.

— De onderhandelingen betreffende het handelsverdrag met Nederland zijn geschorst ten gevolge der ministeriële krisis. De heer *Liedt* wordt heden avond alhier verwacht.

Van den 24sten. Gisteren morgen heeft men vernomen, dat de heer *Dumortier* bij zijne vroegere verklaring is gebleven, en de last ter vorming van een nieuw ministerie niet heeft kunnen aanvaarden. Hij is weder naar Doornik vertrokken. Heden is er niets naders van de ministeriële crisis bekend.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 21sten Mei.

Heden zijn de beraadslagingen over de gemeentewet voortgezet, nadat verslag was uitgebragt over een adres van *C. van der Tuuk*, te Haarlem, betreffende dezelve; — welk adres ter griffie is nedergelegd.

Ten aanzien van art. 184, het eerste van het 3de hoofdstuk § 2, over de handhaving der openbare orde in het bijzonder, heeft de heer *P. Kluit* verklaard, tegen al de in deze § voorkomende artikelen te zullen stemmen, en, met intrekking van al de door hem ingediende amendementen, alsnu voor te stellen, om achter art. 290 eene nieuwe alinea te voegen van den volgenden inhoud: »De policie wordt binnen vijf jaren door de wet geregeld. Tot op de invoering dier wet zijn aan den burgemeester opgedragen alle bemoeijingen, die, betrekkelijk dit onderwerp, bij wetten, reglementen van algemeen bestuur, of plaatselijke reglementen, bestaande op het tijdstip der invoering der tegenwoordige wet, waren opgedragen aan het collegie van burgemeester en wethouderen, of aan burgemeester en assessoren, of aan den burgemeester, voor zoo verre omtrent die bemoeijingen bij de tegenwoordige wet niet anders is voorzien."

Na eene langdurige beraadslaging, zijn al de op art. 184 tot 191 der voordragt ingediende amendementen verworpen, en zijn deze art. onveranderd aangenomen.

Zitting van Donderdag, 22 Mei.

In deze zitting heeft de commissie van rapporteurs verslag gedaan op het ontwerp van wet nopens den onderhandschen verkoop van een perceel domeingrond te Maastricht. – De beraadslagingen daarover zullen nader worden bepaald.

De beraadslagingen over het ontwerp der gemeente-wet worden voortgezet.

Op art. 191 worden twee amendementen voorgedragen, het eene door den heer *Zijlker*, dat strekt om de laatste alinea van art. 191 te laten wegvallen en daarvoor in de plaats te stellen het volgende: »De veldwachters worden benoemd en ontslagen door den Raad; in overeenstemming met de algemeene verordeningen, stelt de burgemeester, onder goedkeuring van Onzen commissaris in de provincie, hunne instructie vast."

Het tweede amendement is van den heer *Hengst*, dat strekt: 1) om achter de eerste al. de volgende nieuwe te voegen: »De benoeming geschiedt op voordragt van drie personen, door den Raad te doen; in geval die benoeming voor meer dan eene gemeente plaats heeft, zal de Raad van elke daarin betrokkene gemeente eene commissie, bestaande uit drie leden, benoemen, welke commissiën, onder voorzitting van het oudste lid in jaren, in eene der gemeenten, door Gedep. Staten aan te wijzen, vergaderen en de voordragt opmaken." En 2) om de 2de dan 3de al. aldus te lezen: »Zijne bezoldiging wordt, den raad of de raden der verschillende gemeenten en Gedep. Staten gehoord, door Ons geregeld; elke gemeente zal, naar den maatstaf der bevolking, haar aandeel daarin dragen."

Deze amendementen hebben tot discussiën aanleiding gegeven, waaraan hebben deelgenomen de minister en de heeren *v. d. Veen*, *Mackaij*, *Sloet* en *Zijlker*. Het amendement van den heer *Hengst* (die het niet in den geest des ministers meende te moeten veranderen) is verworpen met 48 tegen 13 stemmen. (*Voor* hebben gestemd de heeren *de Limpens*, *v. d. Veen*, *Mackaij*, *Hengst*, *Wijlick*, *v. d. Heijde*, *Reinders*, *Dommer*, *v. Nispen*, *Gouverneur*, *Westerhoff*, *Zijlker* en *de Poorter*.) Dat van den heer *Zijlker* met 47 tegen 14 stemmen. (Vóór hebben gestemd de heeren *v. d. Veen*, *Hengst*, *Sloet*, *Wijlick*, *v. d. Heijde*, *Reinders*, *Dommer*, *v. Nispen*, *v. Hall*, *Jongstra*, *Huguenin*, *Gouverneur*, *Westerhoff* en *Zijlker*.) Art. 191 is daarop onveranderd goedgekeurd met 54 tegen 7 stemmen.

Art. 192 tot en met 219 worden daarop zonder amendementen aangenomen.

Op art. 220 heeft de heer *Poortman* een amendement voorgesteld, waarover morgen zal worden beraadslaagd.

Na het uitbrengen van eenige verslagen omtrent verzoekschriften, wordt de vergadering gescheiden.

Zitting van Vrijdag den 23sten Mei.

In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden heeft de voorzitter medegedeeld, dat hij, ten gevolge van het verlies van een zijner naaste betrekkingen, verhinderd wordt, de vergadering langer bij te wonen, en den heer *de Man* verzoekt, het voorzitterschap te willen waarnemen. Deze laatste heeft daaraan voldaan.

Daarna is de beraadslaging over het ontwerp der gemeente-wet en wel over het amendement van den heer *Poortman* op art. 220, voortgezet. Dit amendement wordt verworpen en het artikel even als art. 220–24 aangenomen.

Art. 225 geeft aanleiding tot eenige discussie. Het bepaalt, dat, ingeval tot betaling van hetgeen door de wet aan de gemeente is opgelegd, geen bevelschriften worden afgegeven, de Gedep. Staten, na den Raad te hebben gehoord, bij een besluit de betaling kunnen bevelen.

In verband tot het gisteren aangenomen art. 205 vraagt de heer *van der Linden* opheldering, wat onder de woorden: *» hetgeen door de wet aan de gemeente is opgelegd"* te verstaan zij? — De heer *van Hall* heeft een bezwaar van anderen aard. In het art. mist hij de aansprakelijkheid van Gedep. Staten voor het uit te vaardigen bevelschrift; dit zou het eerste voorbeeld zijn van een' ambtenaar, of eene magt, die ordonnanceert, zonder verantwoordelijkheid. – De minister, ofschoon op verschillende gronden de noodzakelijkheid dier uitdrukking niet inziende, zou er zich niet tegen verzetten, wanneer eene wijziging in het artikel in dien zin werd gemaakt, ten einde allen twijfel op te heffen.

De heer *Smit* heeft, naar aanleiding van het door den minister aangevoerde, voorgesteld, om als 3de alinea bij het art. te voegen: »De Gedep. Staten zijn voor zoodanig besluit persoonlijk aansprakelijk, voor zoover zij daartoe hebben medegewerkt."

De heer *Wichers* heeft mede een amendement op het art. voorgedragen, zoodat de 1e zinsnede aldus zou beginnen: »Ingeval tot betaling van hetgeen door de wet aan de gemeente is opgelegd *en op hare begrooting gebragt"* enz. Na eenige discussie is dit amend. met algemeene (63) stemmen aangenomen, en het amend. van den heer *Smit* mede aangenomen, met 60 tegen 2 stemmen (de heeren *Jespers* en *Bots*).

Art. 225 is daarop, alzoo gewijzigd, zonder stemming goedgekeurd.

Art. 226 wordt na langdurige discussie onveranderd aangenomen. Even zoo art. 227–230.

De Kamer is daarna tot morgen gescheiden, als wanneer gehandeld zal worden over Titel VI, van de *plaatselijke belastingen.*

Zitting van Zaturdag den 24sten Mei.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is ingekomen de Staatsrekening over 1846, en het verslag omtrent den staat van de hooge- middelbare- en lagere scholen over 1849 en 1850 De beraadslagingen over het ontwerp van Gemeentewet zijn voortgezet. Over Titel VI (*van plaatselijke belastingen*), hebben verscheiden sprekers het woord gevoerd en de beraadslaging daarover zal op Maandag aanstaande, des voormiddags te elf uur, worden voortgezet.

Bij het onderzoek in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal der wets-voordragt tot regeling der verantwoordelijkheid van de hoofden der ministeriële departementen, heeft men, wat de waardering van den inhoud der voorgedragen wet in het algemeen betreft, eenstemmig verklaard, daaraan in zoo verre de voorkeur te geven boven het ontwerp van 1849, als zij zich beperkt tot ambtsmisdrijven, die alleen een minister als zoodanig plegen kan, en dus niet op het gebied van gewone strafregt afdaalt. Daarentegen heerschte verschil van gevoelen over de vraag, of dit voorstel werkelijk zulk eene afdoende regeling van de verantwoordelijkheid der hoofden van de ministeriële departementen bevat, als volgens het 3de lid van art. 73 der grondwet wordt vereischt, en dus als volledig zij aan te merken. Ofschoon de meerderheid der leden zich geneigd toonde om, behoudens de nader mede te deelen aanmerkingen omtrent onderdeelen der wet, deze vraag toestemmend te beantwoorden, werd door een niet onaanzienlijk aantal andere leden beweerd, dat de strafregtelijke verantwoordelijkheid des ministers zich onder onze grondwet verder uitstrekt of behoort uit te strekken, dan naar de thans voorgedragene bepalingen het geval zou zijn. De regering had, naar de meening dezer laatste leden, het voorschrift van het 3de lid van art. 73 in een te bekrompen zin opgevat.

's GRAVENHAGE, 23 Mei.

Bij besluit van den 9den Mei l.l. heeft Z. M. de Koning, in aanmerking nemende, dat door het vereenigd koningrijk van Groot-Brittanje voldaan wordt aan de voorwaarden, in art. 1 der wet van Augustus 1850 tot regeling der belangen der Nederlandsche scheepvaart gesteld, — bepaald, dat aan de schepen van het vereenigd koningrijk van Groot-Brittanje en Ierland dezelfde vrijdom wordt verleend, welke bij art. 3 § 1 van de wet van den 19den Junij 1845 aan de Nederlandsche schepen is toegekend; — dat deze schepen in de koloniën en de bezittingen van dit rijk in andere wereld-deelen met Nederlandsche schepen gelijk worden gesteld; doch dat deze gelijkstelling zich niet uitstrekt tot de kustvaart in Nederlandsch Oost-Indië.

— Men verneemt dat binnen weinige dagen de boeren hofsteden en landerijen van wijlen Z. M. *Willem II*, in de omstreken van Tilburg, in publieke veiling zullen komen.

— Den 20sten dezer, te 11 uur, is te 's Gravenhage, in het lokaal van het departement voor de zaken der Hervormde eeredienst, de geadjourneerde vergadering ter reorganisatie van het Israëlitische kerkgenootschap in Nederland door den voorzitter met eene toespraak geopend. De secretaris-generaal van genoemd departement was er bij tegenwoordig. Nadat de heer *J. J. Posno* als lid der vergadering was toegelaten en zitting had genomen, deelde de voorzitter mede, wat sedert den 21sten November l.l. door het bureau en de respective commissiën was verrigt. De heer mr. *A. de Pinto* bragt daarop het ontwerp uit namens de commissie tot het zamenstellen van een reglement van orde, welk reglement in deze zitting en in de avond-zitting, alsmede in die van gisteren voormiddag werd behandeld, en na eenige discussiën aangenomen. Daarna werden de beraadslagingen geopend over het ontwerp van een algemeen reglement voor het kerkgenootschap

— De *Zeeuwsche Courant* berigt, dat Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken het landhuishoudkundig congres te Goes zal bijwonen, en dat er weldra een wets-ontwerp bij de Tweede Kamer zal inkomen, tot invoering der telegrafie over de geheele uitgestrektheid van ons land.

Van den 24sten. Naar men verneemt, zal in den avond van den 17den Junij aanstaande, bij gelegenheid van den verjaardag van H. M. onze geëerbiedigde Koningin, van stadswege, in het Haagsche Bosch, eene prachtige illuminatie worden ontstoken, en zullen gedurende den dag eenige volksvermakelijkheden plaats hebben.

AMSTERDAM, 24 Mei.

Z. M. de Koning heeft een nieuw bewijs zijner belangstelling in den bloei der nationale kunst en letteren gegeven, door, bij aanschrijving van den 20sten dezer, aan de heeren mr. *J. van Lennep*, mr. *J. H. Burlage*, *H. J. Schimmel* en *A. J. de Bull* te Amsterdam, en aan den heer *J. W. Holtrop* te 's Gravenhage, den last op te dragen, om zich tot eene commissie te vereenigen ter beraadslaging over de middelen waardoor het nationaal tooneel zou kunnen opgebeurd worden, en weder opgevoerd tot zijnen vroegeren luister en roem; — ten einde daarna aan Z. M op te geven wat er zou kunnen beproefd worden om eenen goeden uitslag te verkrijgen.

— Het dichtstuk van den heer *H. Tollens C.z.*, *Goeden nacht van de armen aan de rijken*, heeft in Nederl. Indië opgebragt de som van *f* 635, en alzoo, met de opbrengst hier te lande, te zamen *f* 2500.

De heer mr. *A. J. Duijmaer van Twist*, benoemd gouverneur-generaal onzer Oost-Indische bezittingen, is den 16den April te Aden aan de kust van Arabië aangekomen, en zoude de reis naar Ceilon en Singapore onmiddellijk voortzetten. Zijne Excell. en bijhebbend gezelschap bevonden zich wel, ofschoon gedurende de vaart op de Roode Zee, die acht dagen geduurd had, eenigzins door zeeziekte aangetast.

— Eergisteren avond omstreeks negen uur is er brand ontstaan op de Texelsche Kade, ten huize van eenen winkelier in zeemansgoederen, die tevens koopman in eau de cologne is, welke brand vermoedelijk is veroorzaakt doordien de vlam van het gazlicht zich aan eene hoeveelheid spiritus heeft medegedeeld, welke men bezig was over te halen; het achterhuis is geheel uitgebrand; acht brandspuiten zijn in werking gebragt en te 11 uur was men den brand meester.

UTRECHT, 21 Mei.

Heden hield de hoogleeraar *Mulder* de laatste voordragt in dit saizoen, handelende over het glas. De hoogleeraar eindigde met hulde te brengen aan de heeren provinciale Staten, voor de onbekrompene wijze, waarop in de onkosten, aan deze lessen verbonden, was voorzien, alsmede aan heeren curatoren der hoogeschool alhier, die mede het hunne daartoe hadden bijgedragen. Niets had er in dit opzigt aan ontbroken, en Utrecht mogt zich daarop beroemen.

's HERTOGENBOSCH, 21 Mei.

De *N.-Brabrab.* meldt, dat bij gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is ontvangen een schrijven van het departement van binnenlandsche zaken, waarin de vraag gesteld wordt, of de provincie genegen zou zijn, uit de provinciale kas eene som ven *f* 500,000 bij te dragen voor de daarstelling van een kanaal van uitwatering.

NIEUWE DIEP, 22 Mei.

De telegraaf tusschen deze plaats en Amsterdam is in werking en voor het publiek opengesteld. Reeds openbaart zich hier het nut dier inrigting voor zeevaart en handel. Naar wij vernemen, had men in 11 minuten tijds een berigt naar Amsterdam en het antwoord terug.

ZWOLLE, 22 Mei.

De kanalisatie gaat niet zoo vlug, als men wel wenschte. Er komen, zoo als gewoonlijk bij zulke zaken, nog al moeijelijkheden in den weg. De onteigeningen gaan echter geregeld voort en het 1ste pand tot aan Dalmsholte is bijna geheel in handen.

LEEUWARDEN, 22 Mei.

In Friesland is op nieuw last gegeven tot het dooden van 51 runderen, makende met de laatstgedane opgaaf een totaal van 2066 runderen.

SNEEK, 23 Mei.

Naar men verneemt, heeft zich alhier eene vereeniging van goud- en zilversmeden gevormd, onder het bestuur van de heeren *J. Feenstra* als president en *T. S. Reitsma* als secretaris, welke ten doel heeft, om, behalve onderlinge vriendschap en goede verstandhouding te bevorderen, hunne, zoo zeer door lands wetten miskende, industrie eene betere toekomst te bezorgen.

GRONINGEN, 26 Mei.

In de afgeloopene week is door den Raad dezer stad een adres opgezonden aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten Generaal, welks inhoud wij, om de belangrijkheid er van, in zijn geheel onzen lezers hier mededeelen.

» De Raad der Stad Groningen ziet met eenige bezorgdheid de beraadslagingen eener wet te gemoet, bij welke de belangen van de ingezetenen dezer stad grootelijks betrokken zijn. Het is de Wet op het *bouwen, planten en het maken van andere werken binnen zekeren afstand van de Vestingwerken van den Staat.* Geen staatkundige inzigten of begrippen komen hier, zelfs van verre niet, in aanmerking; maar het geldt de belangen van vrijen arbeid, van materiële ontwikkeling en welvaart. Het zal wel geen betoog behoeven, dat de bewoners eener vesting bezwaard zijn in vergelijking van die van andere steden en plaatsen, die open gelegen zijn, juist daarom, omdat zij in of nabij eene vesting hunne woonplaats hebben. Onder die bezwaarden behooren de inwoners van Groningen, welke stad én vestingwerken heeft rondom den hoofdkring der gemeente én bovendien nóg bedeeld is met vestingwerken op eenen afstand van min of meer tien minuten daar buiten gelegen. Gewis zullen er gewigtige redenen zijn, die de Regering hebben bewogen om in het ontwerp van wet *verboden kringen* rondom de vestingen aan te wijzen; maar de Raad mag het niet onopgemerkt laten, dat het terrein, hetwelk binnen de *verboden kringen* gelegen is, in eenen ongelukkigen uitzonderingstoestand is geplaatst, en dat daarenboven om de stad Groningen de verboden kringen in elkander loopen, zoodat zelfs het terrein, dat met betrekking tot de vestingwerken om de stad, uit hoofde van den afstand, in eene gunstiger stelling zoude geraken, juist daarom, omdat het nu weder in de nabijheid der buitenvestingwerken ligt, in eenen minderen toestand wordt verplaatst. Worden er belemmeringen en lasten gevorderd in het belang van de verdediging des lands; niemand zal het der stad Groningen ten kwade duiden, indien zij verzoekt, dat de lasten zoo min bezwarend, als immer mogelijk, worden gemaakt.

» De stad Groningen is, wat haar grootste en voornaamste deel betreft, binnen wallen en vestingwerken rondom ingesloten; hare bevolking neemt intusschen toe; een groot deel derzelve heeft zich buiten de poorten geplaatst in den naasten buitenomtrek; minder gegoeden zetten zich aldaar neder om eene goedkoope woning en levenswijze te hebben en bij hun gewoon dagelijksch bedrijf eenigen tuin- en akkerbouw uit te oefenen; elders weder zijn het handeldrijvende en neringdoende ingezetenen, die hunne magazijnen of winkels buiten de stads poorten hebben gevestigd in de nabijheid van vaarten en wegen, omdat daar de gelegenheid tot laden en lossen, tot opslag en verkoop gereedelijk wordt aangeboden, zoodat Groningens voorsteden over het algemeen een bloeijend aanzien hebben; aanzienlijke ingezetenen wenschen in de nabijheid der stad zomerverblijven te houden, die te verbeteren of nieuwe te bouwen; industriëlen verlangen daar nijverheidsinstellingen op te rigten of de bestaande uit te breiden. Terwijl de wetten des lands, de geest des tijds, het voorbeeld van andere volken luid toeroepen: blijft niet achter, onderneemt, legt u op handel en nijverheid toe! wordt op dit terrein een somber gebod gehoord, dat leven en ontwikkeling stoort: *hier liggen verboden kringen!* Onder de tegenwoordige wet werd het steeds door den Koning goedgunstig vergund, om in den naasten omtrek der wallen zelfs van steen te bouwen, indien men zich verbond op de eerste aanzegging weder af te breken; het ontwerp van de nieuwe wet schijnt dit niet toe te staan en daarin is nu zelfs, op de aanmerking van de Tweede Kamer, het art. 48, in het belang der ingezetenen door de Regering in het ontwerp voorgesteld, doorgehaald. De Raad is er ten vollen van overtuigd, geene belemmerende bepalingen zouden voorgedragen of aangenomen kunnen worden, zoo men niet meende, dat zij onvermijdelijk waren voor een goed verdedigingsstelsel; doch de Raad acht zich verpligt eerbiedig in overweging te geven, of er geene mogelijkheid is, om den toestand der in de nabijheid van vestingwerken wonende ingezetenen te verligten en minstens of de toestand, waarin de stad Groningen en misschien meer andere vestingen onzes lands verkeeren, minder strenge bepalingen veroorlooft.

» Gelukkig is het dat Nederland, door den druk van vroeger gemaakte schulden bezwaard, toch vrede, rust en orde geniet. Wel wordt er veel en ijverig gestreden op alle stoelen, in alle kringen, over allerlei zaken, maar niet met het zwaard noch met geschut. Evenwel om den vrede naar buiten te bewaren, dient men bedacht te zijn op eene duchtige verdediging tegen het oogenblik van gevaar. Het middel zij echter niet erger dan de kwaal, die men wil afweren. Worden vestingen nog noodzakelijk geacht voor 's lands verdediging en mag men dien ten gevolge in den naasten omtrek dier vestingen geene onbepaalde vrijheid van bouwen, even als overal elders, toelaten, dan heeft tot hiertoe de bevoegdheid des Konings om overal, waar de verdediging het tegendeel niet vorderde, onder zekere voorwaarden, het bouwen toe te staan, weldadig gewerkt. Die bevoegdheid bij de wet te beperken, terwijl hier zoo veel van omstandigheden en plaatselijke gesteldheid afhangt, beschouwt de Raad in het nadeel te zijn der belanghebbenden. Van deze algemeene beschouwing tot den toestand der stad Groningen terugkeerende, dient hier te worden herhaald, hetgeen reeds boven gezegd is, dat die stad twee vestingwerken heeft. Op de buitenwerken, ten zuiden van de stad gelegen, terwijl derzelver omstreken overigens onder water gezet kunnen worden, — op die buitenwerken zal de vijand het eerst aanvallen. Die werken mogen niet voldoende geacht worden, om den vijand den doortogt op den duur te beletten, zij zullen dien toch kunnen ophouden. Dit oponthoud geeft tijd, om hetgeen in den naasten omtrek der stad, die alleen aan de zuidzijde voor den vijand genaakbaar is, en in het bijzonder, om hetgeen tusschen die buitenwerken en de vestingwerken der stad gelegen is en bij de verdediging der stad zelve zou kunnen hinderen, weg te ruimen. Maar de Raad veroorlooft zich bovendien bescheiden te vragen, zal het nog baten zich tegen den vijand te verdedigen, wanneer deze de naar het gevoelen van vele deskundigen sterke buitenwerken heeft veroverd, en de stad tot aan de wallen en eene niet diepe, zelfs op vele plaatsen doorwaadbare gracht, is genaderd? Vele deskundigen antwoorden op deze vraag ontkennend; en waartoe dan reeds in tijd van vrede belemmering in de ontwikkeling van volkswelvaart gelegd op terreinen die als 't ware een geheel met de eigentlijke stad uitmaken? Deze omstandigheden schijnen den Raad toe gegronde redenen op te leveren, om in den naasten omtrek dezer stad meerder vrijheid te mogen toelaten, en het is deswege, dat hij eerbiedig aan de Eerste (Tweede) Kamer der Staten Generaal verzoekt zijne bezwaren in overweging te willen nemen, ten einde in de wet eene ruimere vergunning, om in den naasten omtrek van vestingen het bouwen ook van steenen gebouwen toe te staan, worde opgenomen, minstens dat aan de Regering worde overgelaten, om, op verzoekschrift, aan de ingezetenen vrijheid van bouwen te verleenen, onder de voorwaarden opzigtelijk afbraak en schadeloosstelling, als zij zal vermeenen te moeten bedingen; dit alles te eerder en in ruimere mate nog daar, waar, even als om de stad Groningen, dubbele vestingwerken gevonden worden.

» GRONINGEN, 21 Mei 1851.

» *De Raad der Stad Groningen:*
» VAN IMHOFF.
» *De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:*
» HORA SICCAMA."

— Wij zijn geïnformeerd, dat de longziek verklaarde koe van TJESSE WILLEMS TER VEER, landbouwer te *Enumatil*, onder *de Leek*, in tegenwoordigheid van den veearts BILLROTH, van Noordhorn, in den morgen van den 24sten dezer maand is gedood en afgemaakt, nadat dezelve vooraf was gewaardeerd, en dat bij de opening is bevonden, dat deze koe werkelijk longziek was.

De koe van K. J. BEUKEMA, veehandelaar te *Enumatil*, onder *Zuidhorn*, is echter niet bepaald voor longziek erkend. Overigens zijn al de runderen in den omtrek van 300 ellen aanwezig schijnbaar gezond bevonden en blijven steeds aan het toezigt van den genoemden veearts toevertrouwd.

Nog berigt men ons van eene andere zijde:

„Ten aanzien der longziekte — een onderwerp dat aller aandacht zoo zeer tot zich trekt — kunnen wij melden, dat deze ziekte, zoover men weet, te *Midwolda* en te *Veendam* niet meer bestaat. De stallen althans, waar zij bestond, zijn uitgeroeid en bij andere veehouders hebben zich geene nieuwe gevallen voorgedaan.

„Te *Enumatil* is de zaak eenigzins anders. Bij den landbouwer TJ. W. TER VEER (een der beide stallen, waarvan in ons vorig nommer melding is gemaakt), zijn wegens de longziekte 3 runderen op last gedood, doch het overige vee van denzelfden eigenaar is nog in leven. Mogt men bij magte zijn, deze verderfelijke ziekte ook dáár nog in tijds te kunnen stuiten!"

— Vrijdag laatstleden is in het provinciehuis alhier onder nadere goedkeuring aanbesteed: het doen van eenige herstellingen aan de havenwerken van Delfzijl, met het onderhoud van den 1sten Julij 1851 tot en met den 31sten December 1851. Hierop zijn vier inschrijvingsbiljetten ingekomen, te weten: van H. J. DELKEN, voor *f* 1482; W. W. DELKEN, voor *f* 1492; H. ZANTMAN, voor *f* 1524, en J. E. VAN BUREN, voor *f* 1525; alle vier woonachtig te Delfzijl.

Afgeloopen Zaturdag is in een der vertrekken van het raadhuis alhier onder nadere goedkeuring aanbesteed: het onderhoud van de reverbères en lantaarnen, enz., behoorende tot de verlichting der straten in deze stad, voor den tijd van één jaar. Hierop zijn twee biljetten ingekomen, te weten: van H. WIARDI, verwer en glazenmaker alhier, voor *f* 1025, en van T. N. KLOOSTERHUIS, blikslager en lampenmaker alhier, voor *f* 1075.

Op heden is in het provinciehuis alhier, onder nadere goedkeuring, aanbesteed: het doen van herstellingen aan de wegen en kanalen in de provincie Groningen, in vier afzonderlijke perceelen. Op perceel I, zijnde voor den *weg en kanaal naar Stroobos*, zijn ingekomen 3 inschrijvingsbiljetten, en wel van J. A. POELMAN, timmerman en metselaar alhier, voor *f* 523; H. WIERINGA, te Noordhorn, voor *f* 525, en G. J. HUIZINGA, te Zuidhorn, voor *f* 545. — Op perceel II, zijnde het *kanaal naar Delfzijl*, is één biljet ingekomen, en wel van H. ZANTMAN, te Delfzijl, voor *f* 595. — Op perceel III, zijnde de *weg van Martenshoek naar Winschoten, enz.*, is insgelijks één biljet ingekomen, en wel van H. G. LEIJNINGA, te Zuidbroek, voor *f* 450, — en op perceel IV waren 2 biljetten ingekomen, en wel van G. T. VENEMA, te Bedum, voor *f* 438, en J. A POELMAN, van Groningen, voor *f* 893; tusschen deze beide inschrijvers bestond alzoo meer dan de helft verschil.

— Als eene opmerkenswaardige bijzonderheid dient vermeld te worden, dat van af den 16den tot en met den 22sten dezer maand, dus in eene week, alhier ter stede overleden zijn 1 oude en 2 jongen, op eene bevolking van ruim 33,000 zielen.

— Wederom is binnengekomen het nieuw gebouwde kofschip *Geerdina van Farmsum*, groot 57 tonnen, kapt. L. VAN DER BORG, van Farmsum, gebouwd bij A. BIEZE, te Wildervank.

— Men heeft ons verzocht te melden, dat de heer HAAK de edelmoedige redder is geweest van den knaap, die bij het ongeluk, waarvan wij in ons vorig nommer melding maakten, in de Kruidgracht was gestort.

— Ons wordt van goederhand gemeld, dat de buitengewone vergadering der afdeeling *Beerta* van het genootschap ter bevordering der nijverheid, gevestigd te Onderdendam, om bij wijze van proefneming eene tentoonstelling te houden, en daarna harddraverij, op den 30sten Mei, zal worden opgeluisterd door de respective zanggezelschappen van Beerta, Nieuw-Beerta, Oostwolde, Finsterwolde en Midwolde en verder door onderscheidene muzikanten.

— Den 23sten Mei is aan verscheidene respective handelaren in koloniale waren te *Wildervank* ter teekening aangeboden een request aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, inhoudende verzoek tot wering van eene sinds geruimen tijd aldaar en in die omstreken gedreven wordende sluikerij, die, hoewel in het bijzonder gering, dan toch over het geheel van groot belang is en tot eene niet geringe schade voor 's lands schatkist en het bestaan eener menigte winkeliers leidt. Deze sluikerij van op zich zelven geringe hoeveelheden, wordt inderdaad zeer aanzienlijk, wanneer men bedenkt, dat langs eenen enkelen weg, n.l. van Bellingewolde naar Blijham, dagelijks tusschen de 200 à 300 personen zich met het vervoeren bezig houden, en dat er bijv. in de gemeente Win-

schoten alleen, dagelijks, naar gemiddelde raming, ongeveer voor *f* 200—00 wordt binnengebragt. Zoo gaat dit behalve naar Winschoten, naar eene menigte andere gemeenten; om slechts enkele te noemen, naar Pekela, Wildervank, Veendam, Scheemda, Muntendam, Zuidbroek, Sappemeer, Hoogezand enz.

— Men schrijft uit *Wildervank*, van den 23sten Mei:

„Met genoegen kunnen wij berigten, dat de staat der velden tuingewassen ter dezer plaatse en in dezen omtrek allezins gewenscht is. Gelijk overal, zoo heeft ook hier de zachte winter eenen weldadigen invloed uitgeoefend, en stond het winterkoren in het vroege voorjaar buitengewoon gezond en voordeelig. Werkte een aanhoudende regen, vergezeld van koud en schraal weer, voor eenen geruimen tijd niet zoo gunstig — thans, nu de warmte zich openbaart, is de ontwikkeling ook des te gunstiger. De rogge staat buitengewoon goed. Winterzaad is hier dit jaar meer dan gewoonlijk gezaaid en staat overal in vollen bloei. De aardappelen laten zich mede goed aanzien. Mogt het God behagen ook dit zoo heilzaam gewas voor verderf te bewaren! Aangaande de vruchtboomen kunnen wij berigten, dat dezelve in de laatste jaren niet zoo algemeen en menigvuldig hebben gebloeid als thans; boomen waaraan andere jaren weinig of geen bloei was, staan nu wit, en klein en groot, alles belooft zonder nadeel van nachtvorst of rups, een bijzonder goeden uitslag."

— Donderdag den 22sten dezer maand had het navolgend betreurenswaardig voorval in de nabijheid van Delfzijl plaats. Zekere STOPPELS, woonachtig te Appingedam, bevond zich met een bootje op de Fivel, omstreeks halfweg Delfzijl en Appingedam, toen de lijn van de van Delfzijl komende barge het mastje dier boot rakende, dit ranke vaartuig deed omslaan, met het ongelukkige gevolg, dat genoemde daarin gezetene persoon in het water stortte en, niettegenstaande de dadelijk veelzijdig aangebragte hulp, waarbij J. S. ARKEMA, een der schippers van de barge, nog bijna het leven verloor, verdronk. De ongelukkige laat eene hoogstzwangere vrouw na.

— Wij zijn geïnformeerd, dat op den 20sten Mei jl. de persoon van JAN HEINES WERKMAN, veehoeder van beroep, op den *Uithuizerpolder*, zich door middel van rattenkruid van het leven heeft beroofd. Men houdt het daarvoor, dat huiselijke omstandigheden hoogstwaarschijnlijk hiervan de oorzaak zijn.

— Het volgende berigt is ons ter plaatsing toegezonden:

EENUM, 23 Mei.

Onze gemeente werd heden aangenaam verrast door twee kostbare geschenken, bestaande in eene keurig bewerkte mahoniehouten tafel met marmeren blad en eene fraaije zilveren schenkkan, ten gebruike bij de viering des H. Avondmaals. Zij werden ons op hartelijke, regt Christelijke wijze aangeboden door eenen geachten voormaligen inwoner dezer plaats, die, schoon vijfentwintig jaren elders woonachtig, betrekking op deze gemeente blijft gevoelen. Telken jare vereenigt Z. Ed. de hoofden der huisgezinnen in het schoolgebouw rondom zich op den dag zijner geboorte, en bij gelegenheid van het vijfentwintigjarig bestaan van dit feest behaagde het den edelmoedigen vriend dezer gemeente, ons die aanzienlijke geschenken te vereeren, tot een bewijs zijner voortdurende vriendschap en tot een aandenken aan dezen dag. Moge zijn naam al niet door ons genoemd worden, omdat de edele gever het ons verbood, wij zullen dien toch in gezegend aandenken bewaren.

— Bij besluit van den 24sten Mei j.l., no. 62, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, ter zamenstelling der commissie tot afneming van het examen aan hen, die verlangen te worden toegelaten ter inschrijving op de rolle der studenten aan eene hoogeschool of aan het athenaeum te Amsterdam of te Deventer, voor het tegenwoordige jaar te benoemen de navolgende heeren:

Tot commissaris des Konings, lid en voorzitter der commissie, den heer mr. H. J. H. MODDERMAN, raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden; tot verdere leden van dezelve de heeren: J. W. ELINK STERK, rector van het gymnasium te Arnhem; C. R. HERMANS, rector van het gymnasium te 's Hertogenbosch; G. VAN WIERINGEN BORSKI, rector van het gymnasium te Delft; W. G. PLUIJGERS, prorector van het gymnasium te Leiden; J. DE VLAAM, leeraar in de wiskunde aan het gymnasium te Leiden, en A. P. J. FRANÇOIS, leeraar in de wiskunde aan het gymnasium te Rotterdam.

— Bij besluit van den 19den Mei j.l., no. 45, heeft Zijne Majesteit goedgevonden eervol ontslag te verleenen aan J. K. DE WAARD, op zijn verzoek, als dijkregter van den Westerwaard; en aan P. D. TEENSTRA, op zijn verzoek, als dijkregter van den Oosterwaard.

— Bij Koninklijk besluit van den 19den Mei l.l. is aan F. M. COENEN of KOENEN, visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Uithuizerwad, een pensioen verleend van *f* 498,00.

Kunstnieuws.

(*Ingezonden.*)

GRONINGEN, 26 Mei.

Sedert den 16den Mei is alhier de buitengewone kunstbeschouwing; van het genootschap *Pictura* aan hare leden en aan het kunstminnend publiek aangeboden, geopend; de uitnoodiging, door de directie aan de eigenaren van schilderijen van oude of nog levende meesters gedaan, om iets bij te dragen tot opluistering van deze kunstbeschouwing, is boven alle verwachting gunstig opgenomen. Een groot aantal (bij de 300) stukken van beroemde meesters zijn aan de directie ter expositie toegezonden; daaronder telt men, uit de oudere meesters, stukken van F. VAN MIERIS, PALAMEDES, P. POTTER, JAN STEEN, CH. WOUWERMAN, G. DOU, FLINK, VAN DER VELDE, VERSCHUUR en anderen; uit de nieuwere kunstvoortbrengselen de vruchten van het penseel van een KRUSEMAN, PIENEMAN, KOEKKOEK, VAN SCHENDEL, GROOTVELD, VAN RAVENSWAAIJ, KLOMBERCK, SCHOUMAN, MATTHIEU, DIJXHOORN, DE RIJK, MOLYN, DUBOURCQ, DE CASTRO, CHRIST (P.) en (J. F.), DE COCQ, ERLKEMA, LIESTE, MERTZ, MICHAËLIS, VAN DER SANDE, BAKHUIZEN, BRAKELEER, PEDUZZI, BING, BILDER, VAN DEVENTER en zoo vele anderen, zoodat deze tentoonstelling, die de directie nederig eene kunstbeschouwing gelieft te noemen, in zich bevat de schoonste schilderijen uit vele vroegere of elders gehoudene tentoonstellingen door kunstliefhebbers aangekocht, en in kunstwaarde en rijkdom van uitmuntende stukken verre overtreft alle tentoonstellingen van schilderijen, hier ter stede ooit gehouden. Het publiek zal dan ook van de aangebodene gelegenheid, om zich in de beschouwing van zooveel schoons te verlustigen, en den smaak voor het edele en schoone te verfijnen, gedurende de weinige dagen, dat die gelegenheid nog open staat, zeker een ijverig gebruik maken.

GRONINGEN, 26 Mei.

Zaturdag j.l. heeft de Italiaansche Opera van Amsterdam in den Schouwburg alhier hare eerste voorstelling gegeven. Zij bestond in de NORMA, *groote Opera in 4 bedrijven, muzijk van* BELLINI. Hoewel de lijst van inteekening voor eenige representatien, die trouwens ook eerst éénen dag voor de eerste voorstelling circuleerde, weinig hoop op eenig voordeel, zoo geene groote schade aan de ondernemers aanbood, mogten zij zich toch nog *buitendien* verheugen in de opkomst van een uitgelezen, doch niet talrijk publiek, 't welk, gelijk wij vernemen, hen aangemoedigd heeft deze stad niet dadelijk weder te verlaten, maar te trachten nog eenige groote opera's te geven.

De zoo wereldberoemde en werkelijk zoo uitnemende opera NORMA, welke hier nooit was gegeven, werd, wat de *hoofdpersonen* in deze opera betreft, uitmuntend ten tooneele gevoerd. In de eerste plaats heeft madme CLARI meesterlijk de rol van *Norma*, zoo wel als zangeres als actrice vervuld; hare stem, zoo krachtvol en schoon, deed ons genoeg zien, dat zij eene van de eerste zangeressen kan zijn geweest aan het *Théâtre Italien* van *Parijs*. De *Adalgisa* werd uitgevoerd door mlle MARASCHI; haar spel was minder goed, ofschoon haar zang veel liefs en bevalligs heeft, en de algemeene goedkeuring verwierf. Hetgeen wij van haar, die *Norma* voorgesteld heeft, gezegd hebben, is tevens toepasselijk op den heer MAGGAFERRI, welke dan ook de rol van *Pollion*, als Romeinsch proconsul, naar eisch heeft uitgevoerd, zijnde hij een voortreffelijk tenorist en acteur. *Oroveso*, de hoogepriester der Druïden, konde beter door den heer AGLUNDI gespeeld en gezongen zijn, indien de woorden beter in zijn gehoogen waren geweest. Het scheen alsof hij voor het eerst voor *Oroveso* in deze opera optrad. Dit nam echter niet weg, dat hij god is bevallen en in opera's, waarin hij meer malen dezelfde rol vervuld heeft, uitmuntend moet zijn. De beide overige personen, welke in de NORMA voorkomen, hebben weinig te beteekenen en wagen wij ons niet, hen, die daarvoor gespeeld hebben, vroegtijdig te beoordeelen. Herhaalde daverende toejui-chingen van het publiek bewezen de groote tevredenheid over de vier eerstgenoemden. Jammer evenwel is het, dat bij dusdanig goed personeel, de koren nietsbeduidend waren en konden zij in dusdanig geval bij het sterk bezet orchest geheel gemist worden. Echter vernemen wij, dat deze leemte aangevuld zal worden.

Wij gelooven het kunstminnend publiek geene ondienst gedaan te hebben, door in korte trekken en onbevooroordeeld onze meening nopens het gezelschap Italiaansche operisten van Amsterdam te hebben medegedeeld, en hopen en vertrouwen, dat velen aangemoedigd mogen worden, nu met hetzelve nader ingelicht, zich van de waarheid van het medegedeelde te overtuigen, door de voorstellingen, welke nog zullen volgen, bij te wonen, ten einde de ondernemers aan te moedigen en in staat te stellen hier ter stede nog eenige opera's te geven, — te meer daar wij zoo zelden hier een goed gezelschap operisten kunnen bekomen, — en om zich zelve eenige genoegelijke avonden door kunstgenot te verschaffen.

Eenige kunstminnaars.

Kerknieuws.

De kerkeraad der Ev. Luth. gemeente te Kampen heeft den 23sten tot haren leeraar beroepen den weleerw. zeer gel. heer *Herman Anton Benit*, thans predikant te Wildervank en Veendam.

— De bij de Chr. Afgesch. gemeente te Niezijl beroepen ds. *Mekkes*, thans leeraar te Ezinge, heeft dat beroep aangenomen.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 21 Mei, kapit. *van Duinen* Elisabeth, van Memel; den 23sten *Jaski* Stad Utrecht en *Mulder* Wilhelmina Arnolds, beide van Banjoewangie; *Bakker* Frouwina, van Bordeaux. — Te Texel den 22 Mei, *Prange* Rabenhaupt, van Banjoewangie; *Deddes* Alberdina, van Stavanger. — In het Vlie den 20 Mei, *Kraan* vr. Helena, van Christiansand. — Te Helvoet den 20 Mei, *Post* Christina Cornelia, van Lissabon; *Potjewijd* Alida Petronella, van Glasgow; *de Boer* Zwaantina Hendrika, van Cardiff, als bijlegger, met schade; den 21sten *Kuiper* Annechiena Elsina, van Rédon; *Engelsman* Dina Marchina, van Cardiff; den 22sten *Pronk* India, van Banjoewangie, l. v. Brouwershaven; den 23sten *Koerts* juffer Garrelts, van Libau. — Te Vlissingen den 21 Mei, *Hansen* Catharina, van Newcastle. — Te Malaga den 8 Mei, *Hazewinkel* Deelia, van Gibraltar. — Ter reede van Algeciras den 10 Mei, *Kok* Hoop, van Beyrooth n. Rotterdam. — Te Nantes den 17 Mei, *Boeling* Alida, van Rotterdam. — Te Napels vóór den 9 Mei, *Koning* de Hoop, van Newcastle. — Te Londen 21 Mei, *Potjer* Akke Boon, van Marstrand; den 22sten *Timmer* Koophandel en Zeevaart, van Rotterdam. — Te Liverpool den 19 Mei, *Scherpbier* Goede Verwachting, van Hamburg. — Te Donegal den 19 Mei, *Boswijk* Jantina, van Napels. — Te Harwich den 20 Mei, *de Haan* Anna Jantina en *Lever* Goede Verwachting, beide van Londen. — Te Hamburg den 21 Mei, *Oostra* Annechiena Jantina, van Bordeaux; *Stoeldraijer* Adriana, naar Antwerpen. — Van Bremerhaven den 18 Mei, *Dirks* vr. Sjouke en *Poppen* Nannij Johanna, beide van Groningen; *Prins* Weldaad, van Hamburg. — Te Altona den 21 Mei, *Kramer* Fennegina, van Amsterdam. — Te Pillau den 18 Mei, *Dik* Henriette, van Amsterdam; *de Boer* Lumina, van Leeuwarden; *Boomgaard* Magreta, van Groningen; den 20sten *Scholtens* Hendrika, van Roeskilde; *Potjer* Dankbaarheid, van Koppenhage. — Te Wismar den 19 Mei, *Bolhuis* Gesina, van Rostock. — Te Swinemunde den 20 Mei, *de Jonge* Annegina, van Bremen; den 21sten *Wolkammer* Alberdina, van Amsterdam; den 22sten *Doornbos* Alida, van Rotterdam. — Te Rendsburg den 15 Mei, *Wolkammer* Eenige Broeder, van Memel n. de Wezer; den 16den *Bontekoe* vr. Geertruida, van Koningsbergen n. Hamburg; *Wever* jonge Hendrik, van Hamburg n. Bisserup; *Siccama* Eeltje, van Hamburg n. Stokholm; *de Jonge* Annegina, van Bremen n. Stettin; *Waterborg* Carsina, van Groningen n. de Oostzee; *de Boer Sap* Hendrika, van Londen n. de Oostzee; den 18den *de Boer* Engelina Helena, van Memel n. Hamburg; *Kok* Aastroom, van Newcastle n. Sleeswijk; den 19den *Mellema* jonge Tjalling, van Hamburg n. de Oostzee; den 20sten *Oostra* Annechina, van Bremen n. Abo; den 21sten *Teensma* Ons Genoegen, van Amsterdam n. Dantzig; *Vlas* Hendrika, van Amsterdam n. Stettin; *Dik* Jantina, van Friedrichstadt n. Windau; *Paap* Margritha, van Hamburg n. de Oostzee.

Binnengekomen te Texel den 24 Mei, kapit. *van der Woude* vr. Dieuwke, van Londen. — Te Bordeaux den 21 Mei, *Lovius* Trekvogel, van Amsterdam. — Te Liverpool den 22 Mei, *Oldenburger* Hendrika Margaretha, van Rotterdam; *Zeven* Hendrika Jantina, van Nantes. — Te North Shields den 21 Mei, *Zoutman* Hendrika, van Rotterdam. — Te Hamburg den 23 Mei, *de Wall* Aurora, van Cardiff; *Stuitvoet* Margaretha Gesina en *Lukkien* Jeltina Koelina, beide van Newcastle.

In lading te Londen den 20 Mei, kapit. *Kuipers* vr. Maria, naar Rotterdam; *Drent* Morgenster, naar Dantzig.

Vertrokken van Amsterdam den 23 Mei, kapit. *Dijkema* Broedertrouw, naar Triest; den 24sten *van Wijk* Maria, naar Batavia. — Van Texel den 22 Mei, *Olthoff* Jantina, naar Stockton; *Hazewinkel* Anna en Meintje, op avontuur; den 23sten *van der Veer* jonge Antje, naar Londen. — Van Malta den 9 Mei, *Douwes* Klasina Maria, naar Liverpool. — Van Livorno den 5 April, *Strootman* Sijbrand Jan, naar Stokholm. — Van Cardiff den 20 Mei, *Wilmink* Harmanna Wilmink, naar Dordrecht. — Van Bergen den 10 Mei, *Potjewijd* Vrede, naar Riga. — Van Warnemunde den 19 Mei, *Vos* Maria Cornelia, naar Bordeaux; *van der Veer* de 2 Gebroeders, naar Harlingen. — Van Dantzig den 16 Mei, *Zoutman* Geertruida en *Hazewinkel* Harmina, beide naar Amsterdam; *Buining* Magdalena, naar Rotterdam; *Oortgiese* Wilhelmina, naar Delfzijl; *Wiersma* Herstelling, naar Lubeck; *Bekkering* Ulrika, naar Forth; den 17den *Brouwer* Elsina, naar Amsterdam; den 18den *Potjer* Geertruida Jacoba, naar Amsterdam; den 19den *Meihuizen* Jantje Nanninga, naar Goole; *Bakker* Annechina en *Kwint* Hendrika Gezina, beide naar Amsterdam. — Van Memel den 19 Mei, *Rozema* Gezina Jantina, naar Lubeck. — Van Marstrand den 10 Mei, *Potjer* Akke Boon, naar Engeland. — Van Swinemunde den 16 Mei, *Bakker* de 2 Gebroeders, naar Holland; den 17den *Sap* Broederliefde, naar Amsterdam. — Van Pillau den 17 Mei, *Veen* Bouwina en *Stuit* Geerdina, beide naar Amsterdam; *de Vries* vr. Alida, naar Zwolle; den 18den *Brouwer* Agina Undina, naar Amsterdam. — Van Tonningen den 18 Mei, *Wolkammer* Eenige Broeder, van Memel n. de Wezer; den 19den *Deen* Gesina Elsiena, van Memel n. Groningen; den 20sten *Mulder* Jantina Gesina, van Rostock n. Weymouth.

Vertrokken van Amsterdam den 2 Mei, kapit. *Kamminga* Oldambt, op avontuur. — Van Nantes den 20 Mei, *Goosens* Cornelia, naar Rotterdam. — Van Hamburg den 22 Mei, *Plukker* Hendrika, naar Ferrol.

Het schip, genoemd *het Zwolsche Diep* (waarvan wij melding maakten), is den 8 Mei behouden te Boston gearriveerd, komende van Rotterdam.

De Engelsche brik *Bernard*, kapit. Smith, van Newcastle met steenkolen naar Hamburg, is, volgens brief van Texel van den 23sten dezer, den 21sten dito in de Noordzee in 15 vademen water gezonken; het volk, bestaande uit den kapitein en 10 man, heeft zich in de booten gered en is in 't Vlie aangekomen.

HARLINGEN, 24 Mei. Binnengekomen den 19den kapit. *Munneke* Baudina, van Newcastle; den 21sten *Duintjer* Friso, van Aberdeen; *Visser* Ymkje Visser, van Leith; den 24sten *de Boer* Reina, van Dantzig. — Vertrokken den 21sten *van der Zee* de jonge Albert, naar Hull; den 22sten *Zwieting* Petrus Horrius, naar Denemarken; *Dekker* Onderneming, naar de Oostzee; *Heins* Bouwina, naar Hamburg; *Munneke* Boudina, naar Schotland.

ZOUTKAMP, 25 Mei. Binnengekomen den 23sten kapit. *Bekkering* Gesina en den 25sten *Scholten* Regina Hillegina, beide van Koningsbergen; een schip, de naam onbekend. — Zeilklaar den 22sten *Jonkhoff* de Eendragt, naar Krageroe; den 24sten *Jonker* Janneke, naar Londen; den 25sten *Puister* Imke Glezen, naar Norden.

TERMUNTERZIJL, 25 Mei. Binnengekomen den 18den kapit. *de Groot* de 2 Gebroeders, van Leer; *Bakker* Jantje en *Mulder* Sophia, beide van Bremerhaven; *Jurgens* Antina, van Norderneij; den 19den *Burman* vr. Gezina, van Oldenburg; den 23sten *Leefoge* Engelina en *de Vries* vr. Anna, beide van Norderneij; den 24sten *Legger* Geerdina, van Noorwegen. — Vertrokken den 20sten *Jurgens* Antina, naar Norderneij; den 22sten *Mooi* de Winschoterzijl, naar Noorwegen; den 23sten *de Groot* de 2 Gebroeders, naar Leer; *Datema* Magrietha Hendrika, naar Hulte; *von Herz* Ober Eems, naar Meppen; den 24sten *Burman* vr. Gezina, naar Leer. — Zeilklaar den 22sten *Boswijk* vr. Hendrika, naar Noorwegen.

DELFZIJL, 25 Mei. Binnengekomen kapit. *Scheppers* Eendragt, van Brevich; *Puister* Maria, van Meldorf naar de Zaan, met verlies van anker en touw, verhitte lading, lekschip en meer andere zeeschade; moet lossen om te repareren; den 25sten *Vrijman* Jantje Tina, van Baltrum; *Dijkstra* Drie Gezusters, *Donga* Annechiena; *Vennenga* Fenna, en den 26sten *Pot* Renske, alle 4 van Laurvich. — Vertrokken den 22sten Mei *Mooi* Maria, naar Hamburg; den 26sten *Schreuder* Sijlina Titia en *Mandema* Geziena, beide naar Noorwegen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

17 Mei. Lever, Catharina Elizabeth (Zuidbroek), v. Amsterdam naar Norrkoping.
18 —— Tiktak, Jantina Fennechina (Pekela), v. Hamburg n. de Oostzee.
Hazewinkel, Albertina (Veendam), v. Groning. n. de Oostzee.
Hensema, Ida Berendina (Sappemeer), v. Stettin n. Rotterd.
19 —— Steffens, Alida Maria (Amst.), v. Stettin n. Amsterd.
Stratingh, Jantina (Pekela), v. Libau n. de Maas.
Hazewinkel, de jonge Lieffert (Wildervank), v. Rostock n. Londen.
Jager, Zwaantje Elizabeth (Zuidbroek), v. Stettin n. Groning.
Bragt, Lucretia (Winschoten), v. Rotterdam n. de Oostzee.
Jongman, Margreta Augusta (Noordbroek), v. Groningen n. de Oostzee.
Staal, Tjadda (Pekela), v. Bergen n. Riga.
Schep, de Tweelingen (Vlaardingen), v. Vlaard. n. Vleaborg.
Sap, de Broederliefde (Wildervank), v. Stettin n. Amst.
Douwes, Aquarius (Veendam), v. Hamburg n. de Oostzee.
Harding, Alida (Pekela), v. Delfshaven n. de Oostzee.
Boon, Jantina (Pekela), v. Ostende n. de Oostzee.
de Jonge, Antje Sleswijk (Lemmer), v. Rotterd. n. de Oostzee.
v. d. Laan, Jacoba Alida (Winschoten), v. Gent n. de Oostzee.
20 —— Blaak, Jantina (Wildervank), v. Londen n. de Oostzee.
Sprik, Grietina Hillechina (Pekela), v. Hull n. Riga.
Das, Hermana Das (Pekela), v. Rotterd. n. de Oostzee.
de Boer, Johannes (Harlingen), v. Amst. n. de Oostzee.
Middel, Bouwina (Appingedam), v. Delfzijl n. de Oostzee.
Puister, Rieka (Veendam), v. Londen n. de Oostzee.
Scherpbier, Alberdina (Hoogezand), v. Gron. n. de Oostzee.
Brons, Fenna (Pekela), v. Stavanger n. Wijburg.
de Grooth, Johanna Maria (Pekela), v. Gent n. de Oostzee.
Wolkammer, Alberdina (Farmsum), v. Amst. n. Swinemunde.
Smaal, Juno (Delfzijl), v. Delfzijl n. Riga.
Mulder, Vriendschap (Veendam), v. Newcastle n. Petersb.
Feijn, Diana (Pekela), v. Groningen n. de Oostzee.
Venhuizen, Adriana (Schiedam), v. Schiedam n. Arensburg.
Timmer, Elizabeth (Groningen), v. Stockton n. Stettin.
Kuitze, jonge Wicher (Wildervank), v. Amst. n. Stettin.
van Wijk, Jantje (Pekela), v. Bergen n. Petersburg.
Weering, Geesina (Pekela), v. Rotterdam n. de Oostzee.
Brouwer, Elizabeth (Pekela), v. Liverpool n. Narwa.
Vos, Margiena Willemina (Veendam), v. Hamb. n. Dantzig.
Hazewinkel, Johanna Petronella (Brielle), v. Rotterdam n. Koningsbergen.
Kolk, de jonge Boll (Veendam), v. Newcastle n. Petersburg.
Lukkien, Gezina Johanna (Pekela), v. Schied. n. de Oostzee.
Smit, Annegina Engelina (Wildervank), v. Dordr. n. Dantzig.
Sitzema, de vier Gebr. Veenhoven (Beerta), v. Liverpool n. Arensburg.
Doornbos, Alida (Pekela), v. Rotterdam n. Stettin.
Visser, Johanna Petronella (Schiermonn.), v. Liverpool n. Petersburg.
Haker, Bertha en Maria (de Rijp), v. Bergen n. Petersburg.
Wijgers, Willemina Jantina, v. Cardiff n. Petersburg.
Warners, Tjaardina Fennegina (Groning.), v. Leith n. Stettin.

ELSENEUR, 20 Mei 1851.

De Wind: den 18den Z., Z.Z.W.; den 19den Z.W., W. en N.W., den 20sten N.W.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 26 Mei 1851, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

GRONINGEN, 23 *Mei*.

TARWE.		Zw. Zand	64 ℔ *f* 5,15	Bl. Voer	38 ℔ *f* 2.65
Oude Bak	72 ℔ *f* 7.25	Veen	62 » » 4.70	»	40 » » 2,80
Jarige	» »	»	64 » » 5,00	Zw. Voer	36 » » 2,50
N. Oml.	70 » » 6,00	N. GERST.		»	38 » » 2.65
» »	72 » » 6,40	Winter	52 ℔ *f* 3,45	»	40 » » 2,80
» »	» »	»	54 » » 3.70		
» Old	68 » » 5.40	»	56 » » 3.95	BOONEN.	
» »	70 » » 5 80	Zomer	56 » » 3.75	Paardeb. *f* 4.50 a *f* 5	
» »	72 » » 6,20	»	58 » » 4,00	ZADEN, ENZ.	
ROGGE.					
N. Inlands.	62 ℔ *f* 4,10	Knobbe	60 » » 4,20	Gr. Gort p.m. *f* 6 50.75/7	
»	64 » » 4,45	»	62 » » 4,60	Par. 100N. ℔ 9 50 a *f* 14	
»	66 » » 4 80	N. HAVER.		Koolz. *f* 8,50 a *f* 9,60	
O. »	68 » » 5,15	Dikke	38 ℔ *f* 2,70	Zomerz. *f*	
»	70 » » 5,45	»	41 » » 2,95	G. Mosterds.	
N BOEKWEIT.		»	44 » » 3,15	Raapol p. v. *f* 31½	
Gr. Zand	62 ℔ *f* 5,05	»	47 » » 3,40	Prijs der Boter:	
»	64 » » 5,35	»	50 » » 3,70	¼ Ton *f* 22	
»	66 » » 5 65	Bl. Voer	36 » » 2,50	⅛ Ton *f* 11	

Tarwe bijna niets in omgegaan. — Nieuwe Rogge aan consumtie als genoteerd te plaatsen. — Oude dito als voren. — Gerst schaars ter veil, prijshoudend. — Dikke Haver tot genoteerde prijzen wel te plaatsen, Zwarte Voer niet driftiger. — Boonen in een doen. — Gort wel zoo aangenaam. — Koolzaad als voren.

AMSTERDAM, 24 *Mei*. Van Tarwe alleen bij gerijven gedaan: 131 ℔ o. b. Pools. *f* 285. — Van Rogge verkocht 113 ℔ o. ged. *f* 133 bij eenige partij. — Gerst in een doen: 102 ℔ n. Vries. Wr. *f* 127 aan den molen; 112 ℔ p. Deens. *f* 141. — Van Boekweit verkocht: 120 ℔ Holst. *f* 185. Voorts in publieke veiling op beurscondition: 120 ℔ Frans. Vlaams. *f* 161; 115 ℔ Vlaams. *f* 150; andere soorten opgehouden.

Koolzaad dadelijk en op het najaar onveranderd, op het voorjaar ½ p. vl. hooger; gering Friesch op 9 vat dadelijk 54 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 55½ p. vl; April 57 p. vl. — Lijnzaad flaauw: 110 ℔ Koningsb. *f* 265 — Raapolie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering prijshoudend: op 6/w. *f* 33; Vlieg. *f* 32; Sept. *f* 32,50; Oct. *f* 32,50 a 75; Nov. en Dec. *f* 32,75 a *f* 33; Mei *f* 34. — Lijnolie op 6/w. *f* 34,25; Vlieg. *f* 33,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 35,75; Vlieg. *f* 34.75.

LONDEN, 23 *Mei*. De handel was heden over het algemeen beperkt, doch de omzettingen geschiedden tot ferme prijzen. De aanvoeren bedroegen 2130 qrs. Engelsche, 1910 qrs. vreemde tarwe, 350 qrs. Engelsche, 220 qrs. vreemde gerst, 710 qrs. Engelsche, 3690 qrs. Iersche en 9990 qrs. vreemde haver.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 23 *Mei*. Op de heden alhier gehoudene veemarkt was tamelijk veel horenvee aangebragt. De prijzen waren eenigzins hooger en er werd meer verkocht dan den vorigen marktdag; over het geheel was er veel meer variatie. Schapen en lammeren waren veel ter markt: melkschapen hadden een' tamelijken prijs en er was veel verkoop. Guste schapen werden tot bijzonder lage prijzen aangeboden en nogtans geen vraag; insgelijks ging het met de lammeren: prijzen laag en weinig verkoop. — Varkens tamelijk prijshoudend; jonge buitengewoon veel aangevoerd, lage prijzen en de verkoop was ordinair.

DWINGELOO, 16 *Mei*. Op de jaarmarkt, heden alhier gehouden, waren aangebragt 34 paarden, 64 melkkoeijen, 21 gusten, 673 varkens en 1134 schapen; de handel in paarden en runderen was slap; schapen en varkens waren willig.

NORG, 24 *Mei*. De op heden alhier gehoudene voorjaarsmarkt was van belang levendig. Er was eene groote menigte horenvee ter markt, maar er was weinig handel; — de aanvoer in paarden was insgelijks groot en in dezen is een groote handel gedaan. — Aan belanghebbenden en nieuwsgierigen ontbrak het op de markt niet.

LONDEN, 23 *Mei*. Voor de meeste soorten van vee was de vraag onbeduidend. Schapen waren overvloedig aangevoerd. Voor kalveren bestond eenige kooplust, ofschoon de prijzen niet verbeterden. Runderen, schapen en lammeren tot iets verlaagde koersen omgezet.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 24 *Mei*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 57⅞, $57\frac{13}{16}$, $57\frac{13}{16}$; Dito Certific. 3 pCt. $67\frac{15}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $88\frac{1}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. 87⅝; Haarlemmermeer 5 pCt. 104. — BELGIE, 4½ pCt. 85½; Dito 2½ pCt. 47⅛; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 47¼. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. 51⅞, $51\frac{15}{16}$, 51⅞. — SPANJE, L. bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. 15½, 15⅝, 15⅝; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. $15\frac{9}{16}$, $15\frac{11}{16}$, $15\frac{11}{16}$; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. $15\frac{5}{16}$, 15⅜; Dito 3 pCt. 39; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 34⅞; Coup. Ardoins $8\frac{5}{16}$, 8⅜; Passive $6\frac{7}{16}$, 6⅜; Fransche Uitgest. $5\frac{15}{16}$. — PORTUGAL, te Londen, 5 pCt. 33, 33¼, 33¼; Dito Dito 4 pCt. $32\frac{11}{16}$, 33⅛, 33⅛. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 105¼, 105⅜; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 104½; Cert. 4½ pCt. 97⅛, 97⅜, 97⅜; Dito bij *Hope* 4 pCt. 87⅝; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 87; Certific. van Inschr. in Assign. 6 pCt. $64\frac{1}{4}$, 64⅜. — POLEN, Certif. 77. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 71⅝, Dito Nieuwe 2½ pCt. 37⅞, 38; Dito Nieuwe 5 pCt. 77⅛, $77\frac{3}{16}$, 77¼; N. Weener Loten v. 250 fl. 280; Braz. 5 pCt. 90⅝, ½; Mexik 5 pCt. 32⅝; Peru 5 pCt. 78½; Dito Uitg. 36; 4 pCts. Weldadigh. 72⅝.

Van onze binnenlandsche fondsen waren heden Integralen en 3 pCts. iets aangenamer.

Van vreemde effekten waren Spaansche 5 pCt. insgelijks, bij geanimeerden omzet, tot verbeterde prijzen gezocht.

Portug. werden tot verhoogde koersen gretig van de markt genomen.

Van Russische waren 4½ pCts. zeer gewild.

Oostenrijksche, Fransche en Mexik. waren bij geringen handel nagenoeg onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto 2 pCt.
Laatste Prijzen te 5 uur: Integralen 2½ pCt. 57⅞ a $\frac{13}{16}$; Ard. a 510 £ $15\frac{11}{16}$; Binnenl. 3 pCts. 34⅞.

GOUDEN EN ZILVEREN SPECIEN.

Amsterdam, 23 *Mei*.

10 Guldenstukk.	*f* 9.70 á 9,75	Piasters............	*f* 2.55 à 2.60
Nieuwe Dukaten	„ „	St. van 5 fr........	„ 2.34 „ 2.37
Ger. Dito........	„ 5.60 „ 5.70	Brab. Kroonen....	„ 2.65 „ 2.70
Guinjes..........	„ „	Fransche Dito.....	„ 2.70 „ 2.75
Eng. Souv.......	„ 11.75 „ 11,85	Pruiss. Thaler.....	„ 1.74 „ 1.77
Pistolen.........	„ 9.50 „ 9.60	Baren Goud en Specien à *f* 1412.60 p. Ned. pond fijn...	10⅝ à 11¼ pCt.
Louis d'or......	„ 10.90 „ 11.00		
St. van 20 fr...	„ 9.45 „ 9.55		
Napoleon d'or..	„ „	Zilv. v. 900 à 300	*f* 104.50 a 105

ADVERTENTIEN.

BUITENGEWONE KUNSTBESCHOUWING van SCHILDERIJEN.

BESTUURDEREN en GEWONE LEDEN van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *PICTURA* achten het noodig, de opmerkzaamheid van het Publiek te vestigen op de BUITENGEWONE KUNSTBESCHOUWING van SCHILDERIJEN, den 12den dezer maand door het Genootschap geopend.

De groote waarde der ingezonden Stukken maakt deze Verzameling tot eene der merkwaardigste, die sedert den jare 1835 door het Genootschap ter bezigtiging is gesteld.

Bestuurderen en gewone Leden vertrouwen dat vooral Groningens Inwoners deze gelegenheid niet ongebruikt zullen laten voorbijgaan, om zich te overtuigen, tot welke hooge

mate de smaak voor de Schoone Kunsten in deze Provincie toeneemt.

Zij, die Leden van 't Genootschap wenschen te worden, tegen betaling van eene jaarlijksche contributie van *f* 2—60, om onder anderen VRIJEN TOEGANG tot de Kunstbeschouwing te hebben, kunnen hunnen naam teekenen op eene Lijst aan den ingang der Zaal voorhanden.

De tijd van bezigtiging is gesteld (behalve de Zon- en Feestdagen) des voormiddags van 10½ tot 2 uur, en des namiddags van 3 tot 5 uur.

De Entrée is **25 Cents** de persoon.

Bestuurderen en gewone Leden voornoemd,
Namens dezelve:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

BERIGT.

Wij vernemen, dat de LIJST van INTEEKENING voor de VIERING van het ***HALVE-EEUWFEEST*** DER **EERSTE STAATSZORG** OMTRENT HET **LAGERE ONDERWIJS** IN **NEDERLAND**, thans rond gaat. De opbrengst dezer Inteekening zal dienen om de kosten ten behoeve der Groninger Schooljeugd, — zoowel van den gegoeden als van den mingegoeden Stand, Armenkinderen en Weezen, — aangewend, te bestrijden. Mogten daarom bovenal ook de wélgegoede Ouders milde bijdragen voor dit Kinderfeest leveren, opdat men al de kinderen eene onbekrompene feestvreugde kan verschaffen.

Wij laten hier het PROGRAMMA voor het FEEST volgen, dat den 17den Junij, op den Verjaardag van onze geliefde Koningin, des morgens te 10 uur, in de MARTINI KERK zal plaats hebben.

PROGRAMMA.

1. *Inleiding*; op het orgel.
   Voorafspraak.
2. Vierstemmig lied; door het Mannenkoor.
3. Driestemmig koor; door de Volkszangschool.
4. Algemeen Kinderen-beurtgezang.
   Eerste gedeelte der toespraak.
5. Driestemmig lied; door het Mannenkoor.
   Tweede gedeelte der toespraak.
6. Algemeen Kinderen-beurtgezang.
7. Driestemmig koor; door de Volkszangschool.
   Derde gedeelte der toespraak.
8. Vierstemmig lied; door het Mannenkoor.
9. Het orgel.
10. Vierstemmig lied; door de Volkszangschool.
11. Algemeen gezang der Kinderen.
    Slotwoord.
12. Algemeen gezang; door de geheele Vergadering: *Wien Neêrlands bloed*, enz.
13. Danklied, vierstemmig; door de Volkszangschool.
14. *Sluiting*; door den Organist HAUFF, op het orgel.

(KOLLEKTE bij de DEUREN voor het fonds tot VOEDING van ARMENKINDEREN in den WINTER.)

MUZIJK in de
SOCIETEIT DE HARMONIE.

Op **DONDERDAG** den 29sten Mei, zijnde HEMELVAARTSDAG. Aanvang des avonds te *zeven uur.*

Namens de Directie:
A. VAN CALCAR,
Secretaris.

THEATRE DE GRONINGUE.

MARDI, 27 *Mai* 1851.

2me de l'ABONNEMENT. *A la demande générale*: 2de repr. de **NORMA**. *Intermède Musical*, dans lequel Mr. J. ROOS, *Violon d'Amsterdam*, executera *le Concert de* BERIOT. Mr. SOLARI chantera *l'Air de l'Orfana de Ginevra.* — On commencera à 7 heures.

L'ABONNEMENT et les BILLETS D'ENTREE pourront être pris chez le Bureauliste **P. DE KONING.**

STADS SCHOUWBURG.

SALON DES VARIÉTÉS
van den Heer **J. E. DUPORT**, te ***Amsterdam.***
Op Woensdag den 28sten Mei 1851:
RUY BLAS,
groot Drama (met Zang en Muzijk) in 5 Bedrijven, naar het Fransch van VICTOR HUGO.
Na hetzelve:
DE KLEINE TEGENSPOEDEN DES LEVENS,
Vrolijke Vaudeville in één Bedrijf, naar het Fransch.
Aanvang te 7 uur.

SALON DES VARIÉTÉS,

van *Amsterdam*, onder Directie van **P. BOAS** en **N. JUDELS.**

Directeuren van bovengemelden Salon betuigen langs dezen weg hunnen **welgemeenden dank** voor de gunst en bijval, welke hunne VOORSTELLINGEN in ruime mate hebben mogen te beurt vallen, en bevelen zich bij voortduring in de protectie van het geachte Publiek aanbevelen.

BOAS & JUDELS.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Ondertrouwd:
Mr. **F. U. H. REIGER**
met
S. F. FISLER.
AMSTERDAM, 22 Mei 1851.

⁂ Getrouwd:
H. POST,
van *Nieuwolda*,
met
H. LEEMHUIS.
NIEUW-BEERTA, 20 Mei 1851.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
Dr. **J. BAART DE LA FAILLE, JR.**,
met
W. C. STAR BUSMANN.
GRONINGEN, 21 Mei 1851.

⁂ Gehuwd den 21sten Mei 1851:
F. EBELS,
van den *Kroonpolder*,
met
G. MEIJER,
van den *Stads Nieuwen Polder.*

⁂ Getrouwd:
P. W. KOPPIUS
met
F. E. EVERS.
BLIJHAM, 22 Mei 1851.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
J. H. BOSS
met
FOKKOLA DINA LUNSINGH.
GRONINGEN, 23 Mei 1851.
Eenige kennisgeving.

⁂ OOSTWOLDER-POLDER, 22 Mei 1851. Heden beviel van een MEISJE TITIA OORTWIJN, geliefde Echtgenoot van
H. HOVINGA.

⁂ Heden beviel van eene DOCHTER H. MEES, geliefde Echtgenoot van
G. TER OEVER.
GRONINGEN, 23 Mei 1851.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel van een' ZOON R. VAN BUUREN, geliefde Echtgenoot van
H. TER CATE.
GRONINGEN, 24 Mei 1851.
Eenige kennisgeving.

⁂ GRONINGEN, 23 Mei 1851. Heden beviel door Gods goedheid van een' *ZOON* A. M. DE MOL MONCOURT—RAMDOHR.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel van een' welgeschapen ZOON G. DRENTH, geliefde Echtgenoot van
R. VAN DRIESSEN.
GRONINGEN, 24 Mei 1851.

⁂ Heden avond beviel door Gods goedheid van eene wélgeschapen DOGHTER K. VAN BOLHUIS, geliefde Echtgenoot van
FOKKO NIEUWOLD BOSCH,
Houder van Publieke Verkoopingen.
GRONINGEN, 25 Mei 1851.

⁂ Na eene langdurige sukkeling en een bitter lijden, behaagde het den Heer in den slaap van mijne zijde weg te nemen mijn' geliefden Man HARM JANS KORTER, in leven *Koopvaardijschipper*, in den ouderdom van 57½ jaar. Uit een ruim 29jarig huwelijk laat hij mij 7 Kinderen na, terwijl één hem reeds naar de eeuwigheid is voorgegaan.

Met hen, met mijnen grijzen Vader en eenen aangehuwden Zoon, staar ik hem gelaten in de zalige gewesten der onsterfelijkheid na, werwaarts hij heenging, in vol vertrouwen op de genade Gods, door het geloof in Jezus Christus onzen Heer.

NIEUWE PEKELA, 21 Mei 1851.
ANNA F. HARDING,
Wedw. H. J. KORTER.

⁂ Heden namiddag te 2 uur trof mij de vreeselijkste slag, daar het God behaagde van mijne zijde weg te rukken mijn' geliefden Echtgenoot JAN JANS BAKKER, *Beurtschipper van Groningen op Schiedam.* Eene ziekte van acht dagen maakte een einde aan zijn krachtvol leven, in den ouderdom van 40 jaren en 1 maand, na eene genoegelijke echtvereeniging van bijna 8 jaren, mij nalatende één Kind uit zijn vorig huwelijk. Wat wij aan hem verliezen, zullen allen beseffen, die den Overledene gekend hebben. Gods vertroosting alleen kan mijn gebroken hart genezen en Zijne hulp mijn verlies vergoeden.
GRONINGEN, 21 Mei 1851.
J. GIESOF,
Wedw. J. J. BAKKER.

⁂ Heden middag overleed onze oudste Dochter BERENDINA, 17 Jaren en 19 dagen mogten wij ons in haar bezit verheugen.
PH. HOVINGH.
K. T. HOVINGH—NOORDERWIJK.
N. PEKELA, 23 Mei 1851.

⁂ BLIJHAM, 23 Mei 1851. Heden in den vroegen ochtend overleed hier mijn hoog dierbare Vader HARM J. WINTER, *Kerkvoogd bij de Hervormde Gemeente hier ter plaatse*, aan eene langzame uittering, tot de gevoeligste droefheid van mij, van zijne overige aanverwanten en verdere betrekkingen, in den ouderdom van 57 jaren en ruim 6 maanden.
J. H. WINTER.

⁂ Het KINDJE ons den 24sten April j.l. geschonken, werd ons heden door den dood weder ontnomen.
W. C. SCHIERBEEK.
A. MEES.
GRONINGEN, 24 Mei 1851.
Eenige kennisgeving.

⁂ In 't laatst dezer week zullen alom verkrijgbaar worden gesteld: ZES FEESTLIEDJES, *op bekende zangwijzen, voor Ouders en Kinderen*, op het **VIJFTIGJARIG SCHOOLFEEST**, door E. MOLEMA. à 5 Cts. (*Voor rekening van den Schrijver.*) Bestellingen worden nu reeds aangenomen.
Gron., F. FOLKERS.

⁂ Bij **H. HÖVEKER**, te *Amsterdam*, is verschenen en alom te bekomen:
Het **GODVRUCHTIG LEVEN EN ZALIG AFSTERVEN** VAN ***DIRK ADRIANUS DETMAR***, *in leven laatst Predikant te Ede. Grootendeels uit zijne eigene aanteekeningen bijeenverzameld. Met het Portret van den Schrijver.* Prijs *f* 1.40.
CHRISTELIJK GEDENKBOEK, OF OPMERKINGEN EN OVERDENKINGEN VOOR IEDEREN DAG DES JAARS, *getrokken uit de schriften van de meest geachte schrijvers*, met een VOORBERIGT van **C. C. CALLENBACH**, *V. D. M.* te **Nijkerk.** Prijs *f* 3,00.

⁂ Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:
AANWIJZING
DER
BESTAANDE HOOFDGEBREKEN
IN DE
HEFFING VAN HET PATENTREGT,
waarin niet is voorzien bij het aangeboden wetsontwerp tot wijziging en aanvulling der wetten betrekkelijk dit middel,
MET VOORSTELLEN TOT EENE VERBETERDE HEFFING,
DOOR
H. EVERS,
Cargadoor te Groningen.
Prijs *f* 0,40.

De **OFFICIER** bij de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen* maakt ambtshalve bekend, dat **MATJE GERRITS POST**, Weduwe van wijlen PIETER DERKS UILDERSMA, vroeger van wijlen REINDER JANS ROTTEMA, zonder beroep, wonende te *Groningen*, door gemelde Regtbank, bij vonnis van den 23sten Mei 1851, op haar eigen verzoek onder **CURATELE** is gesteld, ter zake van ZWAKHEID van VERMOGENS.
GRONINGEN, 23 Mei 1851.
THUESSINK VAN DER HOOP.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.
DIENSTREGELING.

Tusschen *AMSTERDAM* en *GRONINGEN*, **dagelijks**, behalve Zaturdags, over *KAMPEN*, *ZWOLLE*, *MEPPEL* en *ASSEN*, en in dadelijke aansluiting met de **DILIGENCE** der Maatschappij tusschen *ASSEN*, *WILDERVANK* en *VEENDAM.*

Vertrek van *AMSTERDAM* 's morg. te 7 uur; aankomst te *GRONINGEN* 's avonds circa te 11 uur.

Vertrek van *GRONINGEN* 's avonds te 10½ uur en aankomst te *AMSTERDAM* 's namiddags circa te **3½ uur.**

Correspondeerende te *AMSTERDAM* op de Spoortreinen naar *HAARLEM*, *LEIDEN*, *'s GRAVENHAGE*, *ROTTERDAM*, *UTRECHT* en *ARNHEM* en de STOOMBOOTEN op *ZAANDAM*, *ALKMAAR* en het **NIEUWEDIEP.**

⁂ Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op **HEDEN**, DINGSDAG den 27sten Mei 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Een fraaije en wélaangelegde **TUIN**, waarin een STEENEN KOEPEL, get. H H, no. 10, met ruimen KELDER en DRUIVENKAST en nog afzonderlijk staande STOOKPLAATS of KEUKEN, staande en gelegen aan den Stadssingel tusschen de Heere- en Apoorten te *Groningen*, in eigendom toebehoorende aan den Heer G. J. WIERINGA.

Te aanvaarden dadelijk na den Toeslag, en te bezien op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—6 uur.
Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

⁂ Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen bij den verkoop der **GOEDEREN**, op DONDERDAG den 12den Junij 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, mede worden verkocht: als perceel

IV. Eene BEHUIZING, get. Q 87 V, met TUIN, staande en gelegen Oostzijde aan den Straatweg buiten de Oosterpoort te *Groningen*, door de Wedw. J. VOS bewoond.

En zoo daartoe de regterlijke autorisatie wordt verleend, als perceel

V. Eene ruime BEHUIZING, get. O 187 V, met TUIN er achter, zijnde eene ***BLAAUWVERWERIJ***, staande en gelegen op eigen grond, Zuidzijde aan het Damsterdiep te *Groningen*, wordende door J. VAN BOLHUIS en Vrouw bewoond.

Woensdag den 18den Junij

1851, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal, voor de Behuizing van wijlen Mevrouw de Weduwe J. J. DURLEU, westzijde in de Heerestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: de door deze Erflaters nagelaten **DEFTIGE INBOEDEL**, bestaande onder anderen in fraaije MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN, PENDULES, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, waaronder zeer fraaije in Olieverf, PORSELEIN, GLASen AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, LINNEN en BEDDEGOEDEREN; VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN; voorts eene aanzienlijke partij briljante **JUWEELEN**, 2 snoeren zeer fraaije PAARLEN, GOUD en ZILVER, waaronder 2 KERKBOEKEN met GOUDEN BESLAG en kostelijke HALSSIERADIËN en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. Alles te bezien daags voor den Verkoopdag, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—5 uur.

☞ De Juweelen, Goud en Zilver en verdere Precioso's zullen op Woensdag den 18den Junij, des namiddags, worden verkocht.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

HEDEN VOORMIDDAG,

precies te 11 uur te beginnen, zal, op de Vischmarkt, bij de Haddingestraat, publiek, in perceelen, voetstoots worden verkocht: eene extra groote **HOUTEN KRAAM**, toebehoorende aan B. VAN BOLHUIS, benevens eene partij **BLINDEN.**

FOKKO NIEWOLD BOSCH.

Maandag den 2den Junij e.k.,

des namiddags te 2 uur, zullen, voor en in het BOELHUIS in de Gelkingestraat, publiek worden verkocht: fraaije **MEUBELAIRE en HUISHOUDELIJKE GOEDEREN, BEDDEGOEDEREN, GOUD en ZILVER**, alsmede pl. min. **300** paar nieuwe GEWAST en VETLEDEREN **SCHOENEN**, in alle soorten en grootte, welke alle voetstoots zullen worden verkocht, en Zaturdag bevorens te bezien zullen zijn, des namiddags van 2 tot 5 uur.
FOKKO NIEWOLD BOSCH.

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRAAT.

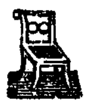

Op VRIJDAG den 30sten Mei 1851, des namiddags te 3 uur, zullen, in bovengenoemd Verkoophuis, publiek worden verkocht: Eenige prachtige **MAHONIEHOUTEN MEUBELEN**, als GARDEROBE, PORSELEINKAST, ETAGÈRE, BUFFET met MARMEREN BLAD, eene briljante partij rijk gestoffeerde SALON- en BUREAUSTOELEN, en hetgeen meer te bezien zal zijn Woensdag bevorens van 2—6 uur, en op den dag van Verkoop des morgens van 10—12 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

HOUTVEILING,

onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op WOENSDAG den 28sten Mei 1851, des voormiddags te tien uur, ten Huize van de Weduwe KOOPS, te *Zuidbroek*, van:

Eene Lading, bevattende **180 TULT JUFFERS**, van onderscheidene lengte en dikte, frisch van OSTERISÖR aangevoerd.

Eene Dito **BREVIGSCHE BALKEN** en eenig **JUFFERHOUT.**

Deze beide Ladingen zullen voetstoots worden verkocht.

DADELIJK TE HUUR,

voor de Zomermaanden of ook langer: Een klein **BUITENVERBLIJF**, bestaande in drie KAMERS, KEUKEN, KELDER en verder gerijf, met of zonder fraaijen **TUIN**, op het vrolijkst gelegen aan de Trekvaart te *Hoogezand*, bij den Eigenaar Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

BLAAUW-, MANUFAKTUREN- EN SCHARLAKENVERWERIJ

van de Weduwe **R. VAN DER VEEN**, te ***Harlingen.***

De ondergeteekende heeft de eer, het geachte Publiek te berigten, dat hij het **AGENTSCHAP** voor de **provincie** ***Groningen*** op zich genomen heeft van bovengenoemde **VERWERIJ**, waar alle **STOFFEN**, welke onder **MANUFAKTUREN** bekend zijn, van welke grondstof zamengesteld, **Geverwd**, **Herverwd**, **Geperst**, **Geappretteerd**, **Moiré** en **Gedecatiseerd** worden, tevens **DAMES KLEEDINGSTUKKEN**, **STAATSIE-** en andere **GORDIJNEN** in diverse nuances, enz., enz., en evenzoo voor Heeren GROSSIERS, WINKELIERS, WEVERS en FABRIKANTEN, welke eerste **met voordeel** alle Inconrante Artikelen kunnen doen **Herverwen**, zonder de minste kenteekenen achter te laten, tot prijzen, welke alle concurrentie kunnen dulden. INFORMATIËN en PRIJSCOURANTEN zijn te bekomen bij den ondergeteekende, welke zich belast met de **verzending** en **ontvangst** der Goederen, welke elke week plaats heeft.

GRONINGEN, Mei 1851.
J. H. DE GROOT.

Adres: Folkingestraat, het 2de Huis van de Vischmarkt, Oostzijde.

Bij den ondergeteekende is te bekomen: **Eerste kwaliteit PORTLAND CEMENT.**
T. MESDAG, Gz.,
Hout- en Steenkooper.

PORT A PORT EN MADERA,

regelregt ontvangen, per Anker ***f* 40,00**, per Flesch ***f* 1,00** met de belasting.

N. E. ROST,
Wijnhandelaar, Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

TE KOOP:

eene zoo goed als nieuwe 6½ Octaafs **PIANINO**, uit de Fabrijk van PLEIJEL, te *Parijs*, **uitmuntend van toon**, **elegant** van **maaksel.** Te bevragen bij den Boekhandelaar K. DE WAARD, te *Groningen.*

☞ **H. BUSSCHER**, Apotheker te *Winschoten*, vraagt een' bekwamen **BEDIENDE**, voorzien van goede getuigschriften, om **d a d e l i j k** in dienst te treden.

☞ Een **TABAKSKERVER**, zijn werk grondig verstaande, kan dadelijk werk bekomen. Te bevragen bij den Boekverkooper F. WILKENS, in de Oude Ebbingestraat.

EEN LUIWAGEN-BLOKMAKERSKNECHT,

zijn WERK (voornamelijk het BOREN) verstaande, kan dadelijk tegen **goed loon vast werk** bekomen. Men adressère zich in Persoon of met franko Brieven bij
E. VAN DRIESUM, D.z.,
te *Leeuwarden.*

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.